ትግላችን

መስከረም — ታህሣሥ 1962

ትግላችን

አለም አቀፍ የኢትዮጵያ ተማሪዎች ማህበር

ወርሃዊ መፅሄት

በአውሮፓ የኢትዮጵያ ተማሪዎች ማህበር የተዘጋጀ

አዘጋጅ፦ ሃይሌ ፊዳ

c/o P. O. BOX 3198

10364 Stockholm 3

SWEDEN

መስከረም — ታሕሳስ

ቁጥር 1

ዋጋው፦ 1 ብር

ይዘት

ገጽ

አዳሃሪው የኢትዮጵያ መንግሥት ተማሪዎችን
በበለጠ መጨቆን ይዞአል — ርዕሰ አንቀጽ 1

የመንግሥቱን ጋዜጣ ስናገላብጥ
ትገሳችን ይቀጥላል 11

ያገር ቤት ዜና 17

ሀ. በረጅሙ የተደለተበት የተማሪዎች
አልቲትና ጊዜያዊ ተገበራችን 17

ለ. አርበኛው ደጃዝማች ታከለ ወልደ
ሐዋርያት ተገደሉ 26

ሐ. የኮንጐ ዘማቾች ውዝፍ ገንዘባቸውን
ቢጠይቁ ተደበደቡ

መ. A REPORT FROM ADDIS ON THE RECENT
STUDENT MASSACRE 38

ከብት ባልቀለበት ኩበት ለቀማ 47

ርዕሰ—አንቀጽ

አዳሃሪው የኢትዮጵያ መንግሥት ተማሪዎችን
በበለጠ መጨቆን ይዟል

ባለፈው ዓመት የኢትዮጵያ ወጣቶች ያደረጉት ቆራጥ ተጋድሎ
ጊዜ ያለፈበትን የኢትዮጵያ ሠፈኝ ሥርዓተ መንግሥት የሚያ
ደርገውን አስጥቶት፣አርበክብቶትና አንቀጥቅጦት እንደነበረ
ይታወሳል፡፡የኢትዮጵያ ወጣቶች ችግርንና ሞትን ሳይፈሩ፣ገ
ነበራቸውን ሳያጥፉ የሠርቶ አደሩን ሕዝብ ወገን በመምረጥ
ባደረጉት ዓርአያዊ ትግል የኢትዮጵያን ገበሬና ሠራተኛ አ
ይጣሚነትና ወዳጅነት አትርፈዋል፡፡ይህም የሚያረጋግጠው ተ
ማሪዎች የቆሙባቸው የትግል መምሪያዎች ሁሉ በትክክል የሕ
ዝቡን ፍላጎት የሚገልጹ መሆናቸውን ነው፡፡

ዛሬ ዘመና በመቶው የኢትዮጵያ ሕዝብ በትልቅ ተስፋ ዓይኖ
ችን ወደወጣቶቹ እንደመለሰና በየዕለቱ ራሱ በሚያደርገው
ትግል የበለጠ መጽናናትን እንዳገኘ አይጠረጠርም፡፡በሠርቶ
አደሩ ሕዝብና በወጣቶቹ መካከል የማይበገርና እንደብረት
የጠነከረ አንድነት በመገንባት ላይ ነው፡፡አዳሃሪው የኢት
ዮጵያ መንግሥት አሥርኦቸው የነበረውን ወጣቶች የፈታው ከ
ዚህ አንድነት የመነጨውን የሕዝቡን ታላቅ ቁጣ በመፍራት
እንጂ እንደተለፈፈው "በበታዊ ምህረት" በመገፋፋት አለመ
ሆኑ ለማንም ግልጽ ነው፡፡

ፈርቶ በወሰደው እርምጃ ምክንያት ተማሪዎች ተታለው የቆሙ
በትን መሠረታዊ ዓላማ የሚረሱ፣ለተጋድሎ ተሰፍስፎ የተነሳ
ው ሕዝብ የትግል መንፈስ የሚዳከምና ከተማሪ ጋር ያለው
አንድነት የሚላላ መስሎት ነበር፡፡ግን ብዙ ሳይቆይ ሁሉን
ም ህልም ሆኖ አገኘው፡፡ቆራጦቹ ተማሪዎች ውስጥም — አሥ
ር ቤት ሆነ ውጭ—በቆሙበት ዓላማ ጸንተው ቆሩ፡፡ከሕዝ
ቡ ጋር ያላቸው አንድነት በየቀኑ እየጠበቀ ከመሄዱም በላ
ይ የሕብረት ትግላቸው በዓይነትም በመጠንም ጨመረ፡፡ይህ

ሊገታ የማይችል ሁኔታ የፃፀውን ሥርዓተ መንግሥት እንዳያዘውና የሚይዘውን እንዳሳጣው፣እንዳስበረገገውና እንዳበደች ውሻ እንዳክለፈለፈው ሰሞኑን በመለፈፊያ ምንጮቹ ሁሉ የሚዘበርቃቸው ከንቱ ዘቻዎችና የወሰዳቸው ፋሽስታዊ እርምጃዎች የማያጠራጥሩ ምስክሮች ናቸው።

በሕዝቡ ደጋፊነት ተማሪዎች ያገኙት ትልቅ ድል ስለቆጨው፣ የተማሪዎች ፍንክች አለማለት የፍርሀት ብርዱ በመላ ሰውነቱ ስለለቀቀበት በተማሪዎች ላይ እንደገና የበለጠ ጭቆና ማዘጋጀት ጀመረ። የዚህ ዓይነቱ አድራጎት ከሥርዓተ መንግሥቱ ባህርይ ጋር የተያያዘ በመሆኑ ሊያስደንቀን አይገባም ወደኋላ ጎታች ኃይሎች ድል በተመቱ ቁጥር የሚሠቡትን ያጨሉ። ያሥራሉ፣ ይፈታሉ፣ አፍነው ያስገዱሳሉ፣ በጥይት ያስደበድቡሉ... ወዘተ። ይህንንም የሚያደርጉት ጠርሰው እስኪጠፉ ድረስ ነው። የኢትዮጵያ መንግሥትም ይህንኑ በመከተል ተማሪዎችን እንደገና ለመጠቆን አንዳንድ አደናባሪ መሰናዶዎችን ካደረገ በኋላ ይኸው አሁን ፋሽስታዊ ምግባሩን አንዱ በአንዱ በሥራ ላይ ማዋል ጀምሯል።

መጀመሪያ በወጣቶችና በሠርቶ አደሩ የኢትዮጵያ ሕዝብ መካከል የተፈጠረውን አንድነት ለማፍረስ፣ሕዝቡ በየዕለቱ የሚያከማቸውን የሥርዓተ መንግሥቱን ጥላቻ ወደተማሪዎች ለማዞር፣ወጣቶን ትውልዱና ሕዝቡን ለመከፋፈል ብዙ ተፍጨረጨረ። እንደኢትዮጵያ አቆጣጠር በኅዳር 19፣20 እና 22 የመንግሥቱ ጋዜጦች — አዲስ ዘመን፣የዛሬይቱ ኢትዮጵያ፣የኢትዮጵያ ድምጽ — በትዕዛዝ ያወጧቸው ርዕሰ አንቀጾች የዚህ ተንኮል ማስረጃ ናቸው። መንግሥቱ በዚህ ዓይነት ጠብ ጫሪነት ሁከት እንዲፈጠር ያቀደው ተማሪዎች በሰላም ዩኒቨርሲቲ ገብተው በትምህርት ገበታ ላይ በሚገኙበት ጊዜ ነው።

ቀጥሎ የሳብ አደሩ አፈ ቀላጤ የሆነው፣በሱው ሕገ የተፈቀ

ደው "ታገል" እንዳይወጣ ከለከለ። "ታገል" በዚህ ዓመት ባወጣቸው ሁለት ቁጥሮች ውስጥ መሠረታዊ አሳብ የያዙ ጽሑፎችን ማስፈሩ ይታወሳል። ከዚህ ውስጥ አንደኛው የሚያወሳው ስለኢትዮጵያ ሕዝብ "አንድነት" ነበር። በተፈለሰፉ ታሪኮች ላይ በመመርኮዝ ዕውነትን ለመሸፈን የሚሞክረው፣ውሸትን ደጋግሞ በመናገር ዕውነት ለማስመሰል የሚጥረው አድሃሪ መንግሥት የዚህን ጽሁፍ ይዘት ቢያይ ጃብ እንደየች ክህያ በረገገ።

በዚህ ብቻ አልተገታም። የአዲስ አበባ ተማሪዎች ማኅበርን ፕሬዝዳንት፣ጓዱ ጥላሁን ግዛውን ከዘመዶቹ ጋር በሰላም ወደቤቱ ሲጓዝ "አፍኒ" በሚባለው የገዳይ ቡድኑ እንደከልብ ውሻ በጥይት አስገደለው። ተመልከቱ የአድሃሪዎችን አስተሳሰብ። አሁን ጓዱ ጥላሁንን በመግደል ምን ሊገቱ ፈልገው ነው? ጥላሁንን እንጂ የቆመበትን አሳብ ሊያጠፉ እንደማይችሉ አይገነዘቡትምን? የጥላሁን በጥይት መደብደብ በሺህ የሚቆጠሩ ጥላሁኖችን እንደሚያፈራ ሊገባቸው አይችልምን? ጥላሁን ዛሬ በሁላችን መካከል ይኖራል። ሬቮሉሽናዊን በመግደል ሬቮሉሽንን ማጥፋት አይቻልምና። ጥላሁን ዕውነተኛ ሬቮሉሽናዊ ነበርና። ስለጓዱ ጥላሁን ሞት ገጽ 17 ተመልከት

እስቲ መለስ ብለን ፋሽስታዊ እርምጃውን ለመውሰዱ በሚሰናዳበት ጊዜ በጋዜጣ ላይ ከሰፈራቸው ከንቱ አሰቦች አንዳንዶችን እንስማ።

በዲስ ዘመን አዘጋጅ አስተያየት "የተማሪዎች ዓላማ ... በአገሪቱ ውስጥ ብጥብጥ ማንሰት፣አሁን ያለውን ሕግና የመንግሥቱን አቋም ማፍረስ፣ሃይማኖት ማጸረር፣ያለውን በሕልና ልማዱ መሸር፣የአገሪቱን የነገዱና የጐሣ አንዱነት አንዳል ነበረ ማድረግ ..." ነው። የዛሬይቱ ኢትዮጵያ አዘጋጅ፣የዘረበት፣ከበደ አኒሰም "አገር አንዱ ናት፣ልትነጣጠልና ልትከፋፈል አትችልም። አንዱነቷን የሚያናጋ፣ሥርአቷን የሚያ

ቃውስ፣በሕዷን የሚያፈርስ ቢኖር የሕዝቦችዋ ጥቅም ተጧራሪ
ነው::አገር አትሸጥም አትለወጥም::" ካለ በኋላ "ሕዝቡ
አምኖ የተቀበለውን ሥርዓት ለመሸር በዕዱ አሰብ የሚሰነዘ
ር፣የቆየውንና የኖረውን ልማዱ ሁሉ የሚያኳስስ፣ሃይማኖትን
የሚያቀል፣አበቶችን የሚያዋርዱ፣የተደነገጉትን ሕጎች የማይ
ታዘዝ... ዝንባሌው አደገኛ ነው::" ይላል::እንደዚሁም
የኢትዮጵያ ዱምጽ አዘጋጅ "ኢትዮጵያ አንዱ ናት::አትከፈ
ልም::አትነጣጠልም::ለዘለዓለም በአንዱነቷ ትኖራለች" ይ
ልና "ተማሪዎች ለኢትዮጵያ ሕዝብ በሕልና ልማዱ ተቃራኒ
የሆነ ጽሑፍ ማሠራጨታቸውንና መበተናቸውን አለቷረጡም" የ
ሚለውን የሸገተ ፕሮፓጋንዳ ስያስበ መጻፍ በለመደ እጁ ቀ
ጠል ያደርጋል::

ከዚህ በፊት በመጽሔቶቻችን ተመሳልሶ እንደተነገረው ሁሉ
የኢትዮጵያ ገዥ መደብ፣አጫፋሪዎችና አወዓሸቶ፣ቡችሎችና ሌ
ሎችም አዱር በቀኝ ስለ "ኢትዮጵያ አንዱነት" የተኖረ የሩ
መስለው በሚናገሩበት ጊዜ፣የኢትዮጵያን ሕዝብ የሚከፋፍሉት
ና በመከፋፈሉም የሚጠቀሙት እነሱው መሆናቸውን ለመሸሸግ፣
በአንዱነት ስም ያሁኑን የበሰበሰ ሥርዓተ መንግሥት ደገፊ
ው ዘረፋውንና ጭቆናውን አጽንቶ እንዲኖር ለመከለል የሚሹ
መሆናቸው ዘሬ ለማንም ገልጽ ሆኖአል::

ወደኋላ ትታቶ የኢትዮጵያ መንግሥት የኤርትራን፣የትግሬን፣
የባሌንና የሌሎችንም ክፍለ አገሮች ሰላማዊ ሕዝብ — ሴት
ሽማግሌና ሕጻን ሳይለይ — በቦምብ የሚጨፈጭፈው በአንዱነ
ት ስም ነው::የኢትዮጵያ መንግሥት በብዙ ጊዜ ጀምሮ እን
ልጋዮችንና ታማኝ አሽከሮችን በሐረርጌ በባሌ፣በሲዳሞና በ
ከፋ፣በኢሉባቡርና በአፋር... ሕዝብ ላይ እየወሰደ በመኀ
ከል በነገዶች መካከል ጥላቻን የፈጠረው፣የኤርትራን ፖለቲካ
ፓርቲዎች፣ጋዜጦችና የሠራተኞች ማሕበራት... በማስወገዱ
ያዚያን ክፍል ሕዝብ ያስቆጣው፣ከግማሽ በላይ የኢትዮጵያ
ሕዝብ እስላም ሲሆን ኢትዮጵያ እስላም የሌለባት አገር ይ

መስል "በአስላሞች ተከበናል፣ኢትዮጵያ የክርስቲያን ደሴት
ናት" እያለ በመወሻከት እርስ በርስ የሚያጋጨው፣ሌሎችን
ነገዶች የሁለተኛ ደረጃ ዜጋዎች በማድረግ፣ቋንቋቸውንና በ
ሕሳቸውን በመናቅና በማዋረዱ በማራው ሕዝብ ላይ የሌሎችን
ጥላቻ የሚፈጥረው፣ተጠቅቦ የማያልቅ የመከፋፈልና ጠቀኖ የ
መግዛት ተንኮል የሚፈጽመው እንደዱሪቶ በተጠጋገነ ፍልስፍ
ና ላይ የተመረኮዘ "አንዱነትን" መሸፈኛ በማድረግ ነው::
ለኢትዮጵያ ሕዝብ መከፋፈል ዋናው ሀላፊ ያሁኑ ሥርዓተ መ
ንግሥት መሆኑ አይጠረጠርም::

በአሁኑ ሥርአተ መንግሥት ውስጥ የኢትዮጵያ ሕዝብ አንዱነ
ት አለው ብሎ ማውራት በሬ ወለደ ብሎ የመናገር ያህል ነ
ው::በአንዱነት መጠቆኑን፣በአንዱነት መበዝበዙን "አንዱነ
ት" ካላችሁት እናንተ ታውቃላችሁ::እኛ ይኸን አንዱነት
አንለውም::እኛ የምንሻው አንዱነት መተባበሪያ ብዝበዛ፣ጭ
ቆና፣የጦር ሠራዊት ኃይል አይደለም::እኛ የምንመኘው አን
ዱነት የአንዱን ነገዱ ቋንቋና ባሕል የመላው ሕዝብ ቋንቋ
ና ባሕል አስመስሉ በማቅረብ የሌሎቹ ማጥፋት አያስፈልገው
ም::እኛ የምንለው ያሁኑ አንዱነት መሠረት አሸዋ ነውና
የተሸለ ይፈጠር ነው::እና በምንሻው አንዱነት ውስጥ ሁሉ
ነገዱ እኩል ይሆናል::የሁሉ ነገዱ ባሕልና ቋንቋ ይከበራ
ል::ብዝበዛና ጭቆና ጠፍተው የመላው ሕዝብ መተባበሪያ እ
ኩልነት፣በብአዊ ነፃነት፣የጋራ ፍላጎትና የጋራ መብት ይሆ
ናሉ::የዘሬይቱ ኢትዮጵያ አንዱነት መሠረትና ምክንያት ግ
ን ዘጠና በመቶው የኢትዮጵያ ሕዝብ በመሣሪያ ኃይል ተጨቁ
ኖ መያዙና ያለርህራኼ መበዝበዙ ብቻ ነው::

ይህን "በአንዱነት ስም ለመበዝበዝ ከፋፍለህ ግዛ የሚል
የተንኮል ፍልስፍና የተረዱት የኢትዮጵያ ተማሪዎች "መሬት
ላራሹ::መብት ለሁሉ::የነገዱና የሃይማኖት ጭቆና ይጥፋ"
በሚል በንዲራ ስር ተሰልፈው በቆራጥነት ይታገላሉ::በርግ

ጥ ወደነዚህና እነዚህን ወደመሰሰሉ ገቦች ለመድረስ ከተፈ
ለገ የጉሻም፣የኤር ትራ፣የባሌና የሌሎችም ክፍለአገሮች ሕዝ
ብ — በጥሩ በጠቀሳሳው የተጨቆነው የኢትዮጵያ ሕዝብ —
መሣሪያ ይዞ በመነሳት ይህንን ያንዱነቱ ጠሳት የሆነውን
ሥርዓተ መንግሥት መንቀሎ መጣል አለበት፡፡የኢትዮጵያ ወጣ
ቶች ጦር ይዞ የተነሰውን የኤርትራን፣የጉሻምን፣የባሌን ገ
በሬ የሚደገፉት በዚህ ምክንያት ነው፡፡ይህንን የተቀደሰ
ተጋድሎ ስለሚደገፉ አገር "ከፋፈሉ" ሲባል ነቁ፡፡የኢትዮ
ጵያ ወጣቶች ይህ ጊዜ ያለፈበት ሥርዓተ መንግሥት እንዲወ
ገዱ፣በእኩልነትና በነፃነት ላይ የተመሠረተች አዲስ የሕዝ
ብ ኢትዮጵያ እንዱትገነባ ስለሚጠይቁ "የባዕዱ እጅ አስገ
ቡ ሲባል ነቁ፡፡

እስቲ 'የባዕዱ እጅ አስገቡ' የሚለውን ማደናቆሪያ ጠጋ ብ
ለን እንየው፡፡የዘረዩቱ ኢትዮጵያ አዘጋጁ በተማሪዎች ቢሸ
ልል "አገር አትሸጥም፣አትለወጥም" እስከማለት ደርሷል፡፡
ኧረ ለመሆኑ፣ከበደ እኒሰ፣ማነው የባዕዱ እጅ ያስገባው?
ማነው አገር የሸጠው? የነቀዘው መንግሥት መሪዎች ወይስ
ተማሪዎች? ነፃነቷን ለማስከበር፣ክብሯን ለማስጠበቅ ቢል
ዮሐንስ መተማ ላይ አንገቱን ያልሰጠለትን ያህል፣ቴዎዶሮስ
መቅደላ ላይ ሕይወቱን ያሳሰለፈላትን ያህል ዘሬ የፖለቲካ
ናን የትምህርትን፣የዜና ማሰራጫንና የጦር ኃይልን... አ
ስተዳደርና ሥልጣን ለአሜሪካኖች አሳልፎ በመስጠት ውዷ አ
ገራችንን ቀጥተኛ የእጅ አዙር ቅኝ ያረጋት ተማሪ ነው ወ
ይስ መሠረቱ የነቀዘበት የፊውዳል ሥርዓተ መንግሥት መሪ?
ወደአገር የገባ ባዕዱ ሁሉ አፈሯን ይዞ እንዳይሔዱ ቴዎዶ
ሮስ ጫማውን አያራገፈ እንዲወጣ እንዳሳዘዘው ሁሉ ዘሬ ጥ
ቂት "ዶሳር" ሳበረከቱ የውጭ አገር ዜጐች ሁሉ በሯን በ
ሰፊው በመክፈት የአገሪቱን ሀብት የሚያዘርፉና አገሪቱን
የሸጡ ተማሪዎች ናቸው ወይስ የአዱሃሪው መንግስት መሪዎች?

ከበደ እኒሣ፣ለነዚህ ጥያቄዎች መልስ እንዱትሰጠን እንፈል

ገም፡፡ሕሊና ሳለው ሰው ሁሉ በገሐዱ የሚታዩ መልሶች እሏ
ቸውና፡፡አገርን በመሸጥና በመለወጥ መወንጀልና መከሰስ ያ
ለበት የኢትዮጵያ መንግሥት ራሱ ነው፡፡ማንኛውም የውጭ ጠ
ሳት በመሣሪያ ኃይል እንበርክኳት የማታውቅ ኢትዮጵያ ዛሬ
ያሜሪካን ቅኝ የሆነችው በገዥው መደብ "በዶሰር" በመሸጥ
ቀ ነው፡፡ባዲስ አበባ ያሜሪካን ሞናፖሎች ወኪል የነበረው
ኮሪ ከዩኒቨርሲቲ ተማሪዎች ፊት ቀርቦ በደባበዩ "በዚህ
አገር የምገዛው እኔ ነኝ" ብሎ ዕውነቱን ስለተናገረ የኢ
ትዮጵያ መንግሥት 'አቤት ብሎ' እንዲነሰለት አደረገ፡፡በ
ርግጥም ትምህርቱን የሚመራው፣ጦር ሠራዊቱን የሚያሰለጥነው
የሚያስታጥቀውና የሚያዘው፣ያገራችንን መውጪና መግቢያ ቀዳ
ዳ ሁሉ በካርታ አንስቶ እንዳሸው የሚጠቀምበት፣ለኢትዮጵያ
ነፃነት ብቻ ሳይሆን ለዓለም ሰላምም አደገኛ የሆነውን የ
ቃኘውን የስለሳ የጦር ሰፈር የተከለው ያው አሜሪካ ነው፡
በባሕሉም በኩል የመጣን እንደሆነ ሲኒማው፣ቴሌቪዥኑ፣ራዲዮ
ው፣ጋዜጣው የሚያሰራጨው ያሜሪካንን የበሰበሰ የገንዘብ ወ
ዳጅነት፣የግለሰብኝነትና የስግብግብነት፣የሴብነት፣የመዘረረ
ፍና የመጨቋቆን ፍልስፍና ነው፡፡መቶ በመቶ የተሸጠችውን
አገራችንን ከገዥው መደብና ከአጫፋሪዎቹ በስተቀር ደፍሮ
"ነፃ ኢትዮጵያ" የሚል ማን አለ? ታዲያ ነፃነቷ ይከበር
የባዕዱ በሕል ይጥፋ፣አገራችን የውጭ አገር ዜጋዎች መፈን
ጫ አትሁን ያሉ ተማሪዎችን "የባዕዱ እጅ" አስገቡ ማለት
ከፍተኛ ወንጀል አይሆንምን? አሁን የምትወሸክት ሁሉ መጭ
ው ተጋድሎ ይደምስስሀል፡፡ሕዝባዊ ታሪክ ይፈርድብሀል፡፡

የኢትዮጵያን ሕዝብ ለማፍዘዝና ለማደንገዝ በሚተበትቡት ተ
ንኮል ገዥው መደብና አሽከሮች ተራራ የሚያክል ውሸት ከማ
ውራት አይመለሱም፡፡የኢትዮጵያ ዱምፅ አዘጋጁ፣ፍቅረ ሥላሴ
ወልደሀና "አንዳንዱ አገሮች ሰላምን በማጣታቸው ጦርነት
በስከተለው ረሀብና በሽታ እጅግ በመረረ ስቃይ የሚሰቃዩ
መሆናቸውን እንሰማለን፡፡ኢትዮጵያ ግን በፀጥታና በሰላም
የልማት ሥራዋን በማከናወን ላይ ነች፡፡የሚያስቀና ዕድል

ነው" ሲል ይጽፋል፡፡ፍቅረ ሥላሴ ወልደሀና ለመሆኑ ታልማ
ለህ ወይስ በዙሪያህ ያለውን በውን ትመለከታለህ? እኛስ
ተኝተህ ብቻ የምታልም አይመስለንም፡፡ያለማማረጥ ያመቀኸው
የአሜሪካን ፊሎሶፊ የማሰቢያ ሕዋስትህን የዘጋው ይመስለና
ል፡፡ለመሆኑ የዓለም ጋዜጠኞችን — ጋዜጠኛ እንደመሆንህ መ
ጠን — ታነባለህ? ታገል በ"ቮሊውም" 5 ቁጥር ሁለት የሰ
ጣቸውን ማስረጃዎች ተመልከተሀቸዋል ወይስ "ፕሬጁዲስ" አ
ይንህን ደፍኖት አልፈሀቸዋል፡፡ያም ሆነ ይህ የኢትዮጵያ
ሕዝብ እንዲህ ባለው ከንቱ ስብከት የሚደለል አይደለም፡፡

የኢትዮጵያ ሕዝብ ከዓለም ሕዝቦች የመጨረሻውን የኑሮ ደረ
ጃ ከያዙት ውስጥ መሆኑን፤የሚፈነጥዙትና የሚንደላቀቁት የ
ገዢው መደብና ገብር አበሮች በተራበው ሕዝብ ስም በየጊዜ
ው የስንዴ ምፅዋት ከሜሪካን መለመናቸውን፤የኢትዮጵያ ሕዝ
ብ በረሀብ፣በበሽታ፣በየእሥር ቤቱና በየጎዳው በግፍ ማለቁ
ን፤በጭሩ የኢትዮጵያ ሕዝብ በይበልጥ ከተጠቁትና ከተበዘ
በዙት ሕዝቦች መካከል መሆኑን እንኳንስ መሣሪያ ይዞ የተ
ነሳው ገበሬ ቀርቶ ዓለም በሙሉ ያውቀዋል፡፡ያዲስ አበባን
ና የሌሎችንም ከተሞች በለማኝና በሴት አዳሪ መሞላት፤የሥ
ራ ፈቱን በየጊዜው እየበዛ መሄድ፤የገበሬውን ቤትና ትዳር ለቅቆ
መሰደድና መሰቃየት፤የሕፃናትን በበሽታ መጠረግ... ይህን
ሁሉ እያዩ "የሚያስቀና ዕድል ነው" ማለት ገብዝነት ብቻ
ሳይሆን ወንጀለኝነትም ነው፡፡በያለበት መሣሪያ ይዞ የተነ
ሳው የኢትዮጵያ ሰፊ ሕዝብ የትግል እንዱን ቀን ያጸደቀአለ
ት እንደታሰቀ ሞገዱ ተነስቶ እነዚህን በዝባዦች፣ወቷኞች፣
አታላዮችና አጭበርባሪዎች ጠርጊቸው እንደሚያልፍ አይጠረጠ
ርም፡፡ሕዝቡን ያታለሉ ይመስላቸዋል እንጂ የሚደልሉት ራስ
ቸውን ነው፡፡

ከመጽሐፍ ያነበበውን እንጂ በዙሪያው የሚያየውን ተጨባጭ
ሁኔታ ማመን የማይችለው፤የአሜሪካኖችን የሥልጣኔ ፍሬ በየ
ዕሉቱ እንደውሀ በመጋት ዕውነቱ የተጭበረበረበት፤ከማሰብ

ይልቅ ለመናገር የሚቸኩለው፤ለሹመት ፍለጋ ቢል ብሔራዊ
ስሜቱን ሁሉ አራግፎ የጣለው፤የአዲስ ዘመን አዘጋጅ፣ነጋሽ
ገብረማርያም "ሰላምና ፀጥታ ሲታጣ ሥርዓትና ሕግ ሲጣስ
በሕይወትና በንብረት ላይ የሚያስከትለውን ጥፋት ለመገንዘ
ብ የሩቅ ምሳሌዎች መሻት አያስፈልግም" ይላል፡፡እረ ለመ
ሆኑ ነጋሽ አሁን ባለንበት ዘመን በኢትዮጵያ ውስጥ ሰላም
ና ፀጥታ ያለ አስመስለህ ለማውራት የምትፈልገው ለኢትዮጵ
ያ ሕዝብ ነው ወይስ ራስህን ለማታለል ያህል መናገርህ
ነው፡፡የኢትዮጵያ ሕዝብ እንደሁ ሰላም ተነስቶት፤ፀጥታ አ
ጥቶ የጭቆናን ቀንበርና በዝባዥ ትኋኞችን ተሸክሞ በመኖር
በርከት ያሉ ዓመታትን አሳልፍአል፡፡ስለዚህ ሰላም ፀጥታ
ብለህ ብታወራው አይገባውም፡፡

አንተ የምትሸው ገዥ መደቦች በሰላምና በፀጥታ ይበዝብዙ
ተቀቸው፤ጭቋኝ ሥርዓታቸውን አስከመጠጋገኛ ሕጐቹ አትንኩብ
ቸው፤ተኝተው ሰይበንኑ ይብሉ አታስቸግሯቸው ለማለት እንደ
ሆነ ይገባናል፡፡ግን ደግሞ ጊዜው ያለፈብህ መሆኑን እንዱ
ናስታውስህ ህሊናችን ያስገድደናል፡፡ተቆናቃኞች ተማሪዎችና
ሳብ አደሩ ሕዝብ ወቷኞችንና አጨፋሪዎቻቸውን ሰላም ሲያስ
ጡአቸው፤ይህን በበዝባዥና በጭቆና ላይ የተመሠረተ ሥርዓተ
መንግሥት አስከዱሪቶ ሕጐቹ በኃይል እየዘገዘገው ለመጣልና
በቦታው በነፃነትና በእኩልነት ላይ የተመሠረተ ሥርዓትን
ቆርጠው ተነስተዋል፡፡ቆራጦቹ ተማሪዎች ይህን ለኢትዮጵያ
ሕዝብ ዱህነትንና በሽታን፤ስቃይንና ዱንቁርናን፤ችግርን ያ
ፈራ ሥርዓተ መንግሥት በአዲስ ሥርዓተ ማኅበር ለመተካት
ተጋዱሉን መርጠዋል፡፡አሻፈረን ለዚህ ወቷኘ ሥርዓት አናዱ
ርም፤ለዚህ ፋሽስታዊ ህግ አንታዘዝም እንሳለን፡፡ምን ይዋ
ጣችሁ? በነናችሁም፤ቋዘችሁም፤ፈራችሁም አስረሸናችሁም የተ
ማሪዎች ገንበር ከዚህ የተቀደሰ አቋም አንዱ ስንዝር አን
ኳን አይታጠፍም፡፡

የኢትዮጵያ ወጣቶች ቆርጠው ከገበሬውና ከሠራተኛው ጋር ተ

ስልፈዋል::በዘጠና በመቶው የኢትዮጵያ ሕዝብና በወጣቱ ት
ውልድ መካከል እንደብረት የጠነከረ አንድነት በየዕለቱ እ
የተገነባ በመሔዱ ላይ ነው::መንግሥቱና አወዳሾቹ "ተማሪ
ዎች ኮሙኒስቶች ናቸው፣ሃይማኖት ሊያጠፉ ነው፣አገር ሊከፋ
ፍሉ ነው፣ኢትዮጵያን ሊሸጡ ነው" ብለው በመሮህና ለማጭበ
ርበር በመሞከር ይህንን አንድነት ሊያፈርሱ አይችሉም::ተ
ማሪዎች የቆሙባቸውን ዓላማዎች ሕዝቡ በሙሉ ማወቅ ጀምሯል
ና::"መሬት ላራሹ" ለሚለው ዓላማ የሚታገሉትን ኮሙኒስቶች
ናቸው በማለት ከሕዝቡ ለመነጠል እንዴት ይቻላል? ሃይማ
ኖት የጋራ ነው የሚለውን አባብ ትክክለኛነት መሪዎቻችን
ባይቀሩ ተረድተውት በተግባር ባያውሉትም በአንደበት ይለፍ
ፉት የለምን? እኛ ግን የምንለው በተግባር ይዋል ነው::
ይህ ታዲያ ሃይማኖት ማጥፋት ያሰኛልን?

ይኸን ጊዜ ያለፈበት ፕሮፓጋንዳ ማንም — ህሊናቸውን ከሸ
ጡት አወዳሾች በስተቀር — የሚያምንላቸው የለም::አራሳቸ
ው በፈጠሩት የሐሰት ፕሮፓጋንዳ አመከኘተው የኢትዮጵያን
ወጣቶች በበለጠ መጨቆናቸው የራባቸውን የጥፋት ቀን እንደ
ሚያፋጥንላቸው ጥርጥር የለውም::የሐሰት ፕሮፓጋንዳቸው አ
የበዛ በሔደ ቁጥር የኢትዮጵያን ገበሬና ሠራተኛ መንፈስ
በበለጠ እያነቃው መሔዱ የማይቀር ነገር ነውና::ጭቆናው
በባሰ ቁጥር በሺህ የሚቆጠሩ ጥላሁኖች ከብረት በጠነከረ
የአባብ አንድነት ተባብረው ለተጋዴሉ መነሳታቸው የማይጠረ
ጠር ነገር ነውና::

የኢትዮጵያ ተማሪዎች ትግል ለዘለዓለም ይኑር
የኢትዮጵያ ሰፊ ሕዝብ ያሸንፋል

ትግላችን ይቀጥላል::

ታህሣሥ 19 ቀን 1962 ዓ.ም. የአዲስ አበባ ዩኒቨርሲ
ቲ ተማሪዎች ማኅበር ፕሬዚዳንት ጓድ ጥላሁን ግዘው በፋሽ
ስታዊ ገፍ በጥይት ተገደለ::በማግሥቱ ቃሬዛውን እስከቤቶ
ቹ ቤት ድረስ አጅበን እንሔዳለን፣ከዚያም መቃብሩን በሚገ
ባ እናከብራለን፣በሽሽግና በምሥጢር ለመቀበር ለሚሸው ለመ
ንግሥቱ ፖሊስ አስልፈን አንሰጥም በማለት በብዙ ሺህ የሚ
ቆጠሩ ወጣቶች ከክቡር ዘበኛና ከጦር ሠራዊት ጋር ሲተናነ
ቁ በተጠማሪ — መንግሥቱ በሰጠው አጭር መግለጫ መሠረት —
ሦስት ወንድሞቻችን ሕይወታቸውን አሳልፈው ሰጥተዋል::አም
ስት ወንድሞቻችን በጽኑ ቆስለዋል::እኛ ግን የሞቱትም የ
ቆሰሉትም ከዚህ እንደሚበልጡ አንጠራጠርም::

ወጣት ወንድሞቻችን ለኢትዮጵያ ላብ አደር ሕዝብ የተሻለ
ቀን ለማምጣት ሲታገሉ በፋሽስታዊ ገፍ ሕይወታቸው ተቀጭቷል
ግን ማንም ራሱን አያታልል::ትግላችን በፍጹም አይገታም::
አንደነግጥም::አንሸበርም::ስንጠባበቀው የነበረና ወደፊት
ም የምንጠባበቀው ነውና::በኃይልም ካልተቋቋምነው በስተቀ
ር ይህ ዓይነቱ ፋሽስታዊ ገፍ ማቆሚያ እንደሌለው እናውቃለ
ንና::የትውልዳችን ቆራጦች በሰቆን የክብር ጎዳና እየታገ
ልን ወደፊት እንራመዳለን::

ሰሞኑን በመንግሥቱ ጋዜጦች — አዲስ ዘመን፣የኢትዮጵያ ድ
ምፅ፣የዛሬይቱ ኢትዮጵያ ... — በራዲዮና በቴሌቪዥን በተ
ማሪዎች ላይ የተደረገው አንቋሸሽ ዘመቻ ለነዚህ የገፍ ድ
ርጊቶች መንገዱ ጠራጊ እንደነበር አይካድም::የሚጽፉትና
የሚለፍፉት ቅጥፈት መሆኑን እንኳን እኛና እነሱም ያውቁታ
ል::እንዲያውም ከነዚህ አገራቸውን፣ክብራቸውንና ህሊናቸውን
ለቁራሽ እንጀራ ከሸጡ ምስኪኖች ጋር አፍ መክፈቱ እንኳን
ባልተገባን ነበር::ግን ደግሞ ሌባን ሌባ ካላሉት ከልፍኝ
ገብቶ ይሰርቃል እንደሚባለው ሁሉ እነዚህን ወራዶች ወራዶ

ች ናችሁ ካሳልናቸው፣የሕዝብ ጠላቶችን የሕዝብ ጠላቶች ና
ችሁ ካሳልናቸው ትክክለኛ ቦታቸውን ይሰጡ ይሆናል፡፡የኛ
ም ዝም ማለት ነገሩን የተቀበልነው ሊያስመስልብን ይችላል፣
ስለዚህ ነው እንጂ ለመመለስ የተነሳነው ከሃዲዎች፣አበላ
ባዮችና ምስኪኖች የሚተቹትስ ፍሬ ፈርስኪ የሚያዝና የሚጨ
በጥ የሌለው ነው፡፡

አንዳንዴ "ክብር ነኩ" ትሉናላችሁ፡፡የማን ክብር ነው? የ
አንዱ ሰው ክብር? እንዴ ታዲያ የአንዱ ሰው ክብር እንዳ
ይነካ ተፈርቶ ስንት ሚሊዮን ወገኖቻችን በረሀብና በድንቁ
ርና፣በበሽታና በስቃይ ተውተብትበው ዘለዓለማቸውን ይዋረዱ
አንዱ ሕዝብ ብርሃን ይይ ስለተባለ የተዋረዳችሁ ከመሰላች
ሁ የእናንተ ክብር ሳይነካ የኢትዮጵያ ሕዝብ በምን ዓይነ
ት ተዓምር ቀን ያልፍለት ይመስላችኋል? የማንን ክብር ነ
ው? የሕዝባችንን እንደሆነ ከዓመት ዓመት በየዕለቱ፣በየሰ
ዓቱና በየደቂቃው ከምትዘርፉት ሀብቱ ጋር ክብሩንና ሰብዓ
ዊነቱን እየገፈፋችሁ ያዋረዳችሁት እናንተ ናችሁ፡፡ለመሆኑ
በማይቀረው የፍርዱ ቀን ስትጠየቁበት ይህን ሁሉ ግፋችሁን
ና ጥጋባችሁን በምን ትመልሱልን ይሆን?

"ፀጥታ አወኩ" ትሉናላችሁ፡፡አሁን ማ ይሙት ከእንግዲህ?
የኢትዮጵያ ሕዝብ የተገፈፈው ነፃነቱ፣ረግጧችሁ ያፈናችሁት
ሰብአዊ መብቱ ተመልሶ እጁ ሳይገባ "ፀጥታ" እናገኛለን
ብላችሁ ታልሙ ይሆን? የእናንተ "ፀጥታ" የሚገኘው አገሬ
ችን በጨናችሁበት ባርነት ተስፋ ቆርጦ አሜን ብላ ብትቀበ
ላችሁ ነበር፡፡ግን አይምሰላችሁ፡፡ዛሬ የኢትዮጵያ ሕዝብ
ዓይኑን በመክፈት ላይ ነው፡፡ትውልዳችንም ነፃነትን መርጧ
ል፡፡በባርነታችንና በድንቁርና ሰላም ላይ የተገነባው "ፀ
ጥታችሁ" ከእንግዲህ የህልም እንጀራ ነው፡፡ከዚህ ቀደም
እንደተባለው "በጥቂቶች ጅቦች በገፍ የተነጠቀውን የገበሬ
ውንና የሠራተኛውን የኢትዮጵያ ሕዝብ መብት ለማስከበር ከ
ወሰድነው ቆራጥ እርምጃ አንዲት ስንዝር አናፈገፍግም፡፡

"ለውጥ የተሸጡ ኮሙኒስቶች" አላችሁን፡፡ይህ እናንተው
ከገዟችሁ ከያንኪዎች ከጌቶቻችሁ ያገኛችሁት ፈሊጥ ነው፡፡አ
ዲስ ነገር ተገኘ ብላችሁ ታሳዝናላችሁ እንጂ በሌላው ክፍ
ለ ዓለም አፎ አፎ ብሎ በመጣል ላይ ያለ ከንቱ ማበበቻ
ነው፡፡የትናንት ፋሽስቶች ሒትለርና ሙሶሊኒ በሰው ልጅ ላ
ይ ያንን ሁሉ ጥፋት ለማድረስ የቻሉት ለሥልጣን ሲሸሙ የ
ተቃወማቸውን ሁሉ ኮሙኒስት እያሉ በማጥፋት ነበር፡፡የዛሬ
ፋሽስቶች አነደቡብ አፍሪካ ጥቁርና ነጭ እኩል ነው ለማለ
ት የሚደፍረውን ሁሉ ኮሙኒስት ይሉታል፡፡ሉሙምባ ለአገሩ
ሙሉ ነፃነት የሚሰጠውን መንገዱ በተከተለ ጊዜ ኮሙኒስት
ነው ተብሎ ተገደለ፡፡በሮዴሲያ የስሚዝን ፋሽስት መንግሥት
የተቃወመ ሁሉ ኮሙኒስት ይባላል፡፡በአንጎላና በሞዛንቢክ
ከፖርቱጋል ፋሽስቶች ጋር በመተናነቅ ለአገራቸውና ለወገና
ቸው በዱር በገደል ደማቸውን የሚያፈሱት አርበኞች ኮሙኒስ
ት ይባባሉ፡፡ግን እኮ ለአገር ለመታገልና ለወገን ለመሰዋ
ት የግድ ኮሙኒስት መሆን አያስፈልግም፡፡

እንደዚህ በሉ እያሉ የሚያስለፍፉዋችሁ ጌቶቻችሁ ያንኪዎች
ታሪካችንን ባያውቁት ነው እንጂ የኢትዮጵያ ሕዝብ የክብር
ና የነፃነት ትግሉን ለመጀመር የኮሙኒስት መሠረተ አሳብ
እስኪደርሰው አልጠበቀም፡፡እንደዛሬው ጨለማ በርትቶና በደ
ል በዝቶ እንባዋ እንደውሀ ቢፈስ ኢትዮጵያችን ከአብራኳ
በምታወጣቸው ልጆቿ ነፃነቷን አስከብራ እንባዋን ማድረቅ
ም ጊዜም ተስኗት አታውቅም፡፡ቢመቻችሁ ብቻ እያወላገዳች
ሁ የምትጠቅሱልንን ታሪካችንን መለስ ብላችሁ ብትመለከቱት
በዚሁ የነፃነት ተጋድሎ አባቶቻችን በደማቸው የፃፉት የሚ
ያኮራ ታሪክ ነው፡፡

ልትረሱት ግን የማይገባችሁ አንዱ ዕውነት አለ፡፡አገራችን
በውጭ ጠላት ብትደፈር ከናንተ ይበልጥ የሚቆጨን፣ይበልጥ
የሚያንገበግበን፣ይበልጥ ደግሞ የሚቧነን እኛ ኩሩ ልጆቿን
ና ጀግናውን ላብ አደር ሕዝብ መሆኑን እናውቃለን፡፡ጠላት

ሲገባ አገር ጥለው የሚፈረጥጡትና መፈርጠጥም ሲሳናቸው አገራቸውንና ሕዝባቸውን ሸጠው ከጠላት ተደብለው የሚበዘብዙት ትጓናኞች ጌቶቻችሁ ለእኛ ስለአገር ፍቅር የሚሰጡን ምንም ዓይነት ዓርአያነት የላቸውም::

“የአገር አንድነት ሊያታውሱ” ትሉናላችሁ::ከማንም ይበልጥ የኢትዮጵያን ሕዝብ አንድነት የምንመኘ እኛ ነን::የኛ አንድነት እንደናንተ ብዝበዛን የሚያፀድቅ አንድነት አይደለም::በዝባዥን ከተበዝባዥ የገዱ አኖራኸቶ የሚያጣምር አንድነት አይደለም::የነፃ ሕዝብ አንድነት ነው::

ዛሬ ለኢትዮጵያ ሕዝብ አንድነት የሚቆረቆር ሁሉ አምኖ ሊቀበለው የሚገባው አንዱ ዕውነት አለ::ይኸውም በሬ ወለደ ለማለት የማይመለሱት ጋዜጠኞች እንደሚሉት ሳይሆን በኢትዮጵያ ውስጥ በባህልና በሃይማኖት፣በቋንቋና በኑሮ ዘዴ፣በታሪክ የተለያዩ ልዩ ልዩ ነገዶች መኖራቸውን ነው::የኢትዮጵያ ሕዝብ ዋናው ጠንቅ ይህን መሠረታዊ ዕውነት አላይ የሚለው የነበው የሰጉን ፍልስፍና ብቻ ነው::

የኢትዮጵያ ሕዝብ በቋንቋና በባሕል፣በሃይማኖትና በታሪክ የተሰበጣጠረ ሕዝብ ነው::ኢትዮጵያ “የአሕዛብ ሙዚየም” ተብላ የተሰየመችው ለዋዛ አይደለም::ይህ መሰበጣጠር ደግሞ ከታወቀበትና በትክክለኛ ዓይን ከታየ የተዋቀለ ኑሮ የሚያተርፍ ፀጋ እንጂ ምንም ዓይነት እንቅፋትነት የለውም::

እኛ እንደናንተ “የኢትዮጵያ ሕዝብ በአንዱ ቋንቋ፣በአንዱ ሃይማኖት፣በአንዱ ባሕል የተሳሰረ ነው እያልን ዓይናችንን ጨፍነን፣ጆሮአችንን ደፍነን በመቀሸት የማንናገረውን ቋንቋ የማናምንበትን ሃይማኖት፣ያልወረስነውን ባሕል እናንቋሸሽም ሌሎችን ነገዶች የሉም እያልን አናዋርዱም::በኢትዮጵያ ከአማረኛ ሌላ ቋንቋ፣ከክርስትና ሌላ ሃይማኖት፣በርከት ያሉ ባህሎች እንዳሉ እናምናለን::የኢትዮጵያን ሕዝብ አንድነት የምንሸው ከዚህ መሠረታዊ ዕውነት ተነስተን ነው::እናንተ

ግን ያለእኛ የለም እያላችሁ ስትነዠበረሩ ለኢትዮጵያ ሕዝብ አንድነት ዋና ጠንቅ መሆናችሁን አውቁት::ዛሬ የለም እያላችሁ የምታዋርዱት ሕዝብ ቀስ በቀስ ዓይኑን መግለጡ አይቀርምና::

ከሕዝባችን ልታቆራርጡን የምታደርጉት ቅጥ ያጣ ጥረት ምንም ማለቂያ የለውም::ቀጥፉችሁ ቀጥፉችሁ ከእንግዲህ የቀራችሁ “ሰው ይበላሉ” ማለት ብቻ ነው::እስቲ እሱንም በሉንና ይውጣላችሁ::

እናንተ ያላችሁትን ብትሉ ዓላማችንን ምንም ጊዜ አንስትም:: የዛሬው የወጣቶች ንቅናቄ ከኢትዮጵያ ሕዝብ መሠረታዊ ሰብአዊ መብቶች ሌላ የሚጠይቀው ቅንጦት ነገር የለውም::የአገሩ ላብ አደር በሙሉ የላቡን ዋጋ ሳይዘረፍ ተከብሮ ይኑር እንላለን::የኢትዮጵያ ልጆች በሙሉ የዕውቀት ብርሃን ይድረሳቸው እንላለን::የውስጥ ዘራፊዎች እንሰውት ከውጭ የተጋበዙ ዘራፊዎች — ኢምፔሪያሊስቶች — እያራቀቁት እንላለን::ፀረ ባላባት ነን::ፀረ ኢምፔሪያሊስት ነን::

ባወጣችሁት ሕግ፣ባቆማችሁት ፍርድ ቤት በመረጣችኋቸው ዳኞች የተዛባ ፍርዳችሁን በጀግኖች ወንድሞቻችን ላይ አዘንባችሁት ነበር::ቢጠንታችሁ አሰራችሁ::ቢጠንታችሁ ፈታችሁ:: ክብራችን ቢጠበቅ ብላችሁ ነበር::ግን እንደዛሬም ተዋርዳችሁ አታውቁ::ለመዝረፍ ፀጥታ ብናገኝ ብላችሁ ነበር::ግን በወንድሞቻችን ፈተና ብርሃን ያየነው ኢትዮጵያዊያን የባሰውን እንቅልፍ ነሳናችሁ::ኃይለኛ ለመምሰል ሞከራችሁ ነበር::ግን በደካማነታችሁ እንደዚህም ተጋለጣችሁ አታውቁ::

አሁን ደግሞ በፋሺስታዊ ግፍ ወንድሞቻችንን ጨፈጨፋችሁ::ግን በወንድሞቻችን ዓርአያነት የኢትዮጵያ ወጣቶች በሙሉ አዲስ ኃይል እናገኛለን::ትግላችን በይበልጥ ይጠነክራል::

ታዲያስ ማሸነፋችሁ የታል? ሃጢአተኛ እጃችሁ እንደገና በኢትዮጵያ ልጆች ንፁህ ደም ተበከለ፡፡እንደገና በቀን ኢትዮጵያዊያን እንባ ተዘረፉ፡፡መርበትበታችሁ ታየባችሁ፡፡ታዲያስ ኃይለኛነታችሁ የት ላይ ነው?

ትግላችን ይቀጥላል፡፡

የተማሪዎች ንቅናቄ ለዘለዓለም ይኑር፡፡

የኢትዮጵያ ሕዝብ ያሸንፋል፡፡

ያገር ቤት ዜና

ሀ. በረሹው የተደለተበት የተማሪዎች አልቂትና ጊዜያዊው ተግባራችን

ሰኞ፣ታህሣሥ 19፣ከምሽቱ ሦስት ሰዓት፣ጥላሁን ግዛው ከእህቱና ከወንድሙ ጋር ሆኖ ወደቤቱ ሲሔድ ከኋላው መጥታ ካለፈች መኪና ውስጥ ሦስት ጥይት ተተኮሰ፡፡ሦስቱም ጥይት በጥላሁን ደረት ላይ አርፍአል፡፡ጊዜው ምሽት የተተኮሰው ከሩቅ ነበር፡፡ ተመልከቱ የተኳሹን አነጣጣሪነት፡፡ከሩቅ፣በጨለማ ያውም በሽጉጥ ሦስት ጥይት ተኩሶ በሦስቱም ከፈለገበት ቦታ የሚመታ፡፡ለተጨማሪ መኪናዋ ታርጋ አልነበራትም፡፡

መንግሥቱ ስለጥላሁን ሞት መግለጫ ሲሰጥ "በተማሪዎች መካከል በተነሳው የአሰብ ግጭት ምክንያት በተደረገው ጠብ ነው" ይላል፡፡ሰው ሲጻጻፍና አዕምሮው በሚሠራው አመጽ ሲታወር የሚናገረው በአስቡ ዱቅን የሚለስትን ሁሉ እንዷ ነገሩ ትክክለኛ ይመስላል ወይስ አይመስልም ብሎ መጠየቅን ከአዕምሮው እንኳን አያገባም፡፡ሌሎችም እንደቡው የጻጹና የታወሩ ይመስለቀልና፡፡አሮጌው የኢትዮጵያ መንግሥትም ስለጥላሁን ሞት በሰጠው መግለጫ ይህንኑ መጻፃቱንና መታወሩን አረጋገጠ እንዷ ማንንም አላታለለ፡፡ምናልባት ራሱን ለጊዜው ደልሎ ይሆናል፡

የትኛው ተማሪ ነው ከሩቅ፣በጨለማ ተኩሶ ለመምታት አስፈላጊውን ትምህርት የተቀበለ? የትኛው ተማሪ ነው ያለታርጋ ኳዝ በከተማ ውስጥ እየነዳ የሚንሸራሸር? ለዚህ ምንም ዓይነት ጥልቅ ምርመራ አያስፈልገንም፡፡ይህ ድርጊት ከተማሪዎች አቅም በላይ ነው፡፡ተኳሾቹ መንግሥቱ ራሱ ለዚሁ ያሰናዳቸው "ምሥጢራዊ ፖሊሶች" ናቸው፡፡ለጥላሁን ሞትና በዚህም ምክንያት መንግሥቱ በጠብ ጫሪነት በፈጸመው ፋሺስታዊ ድርጊት ለተረሸኑት ተማሪዎች አላፊው መንግሥቱ ነው፡፡የተቃናቃኞች ተማሪዎች ደም የፈሰሰው በራሱ በመንግሥቱ እጁ ነው፡፡

መንግሥቱ መግደል የጀመረው ዛሬ አይደለም፡፡ብዙ በአገር ፍ

ቅር የነደፉ ኢትዮጵያውያን በመድኃኒት፣በመታፈን፣በመኮላሸት
በመኪና በመዳጥ፣በመታረድ ... በየቢታቸው፣በየጉዳናውና በ
የጊርው፣በየሥር ቤቱና በየግዞት ቤቱ አልቀዋል።የጥላሁንን
አሟሟት ግን ዓይነተኛ የሚያደርገው የአገዳደሉ መልክ ነው
በጉዳና ላይ ሲሔዱ በይፋ በጥይት ተቆጭቶ መቅረቱ።ይህ የ
ሚያስታውሰን በዓይነቱም ሆነ በዓላማው የማልኮም ኤክስንና
የትግል ተከታዮችን መገደል፣በዓይነቱ ብቻ የሁለቱን ኬነዲዎ
ች አሟሟት ቢሆን የሚያመለክተን ደግሞ የመንግሥቱ ምሥጢ
ራዊ ፖሊሶች አስልጣኝ CIA ጭምር በጥላሁን መገደል እጁን
እንደነከረበት ነው።ኢትዮጵያን ቀጥተኛ የአሜሪካን እጁ አ
ዞር ቅኝ ያረጋት የኃይለሥላሴ መንግሥት ከእንግዲህ ወዲህ
የአሜሪካንን ምክርና ድጋፍ ሳይቀበል ምን ሊሠራ ይችላል?

ጥላሁን ወዲያውኑ እንደተመታ በታከሲ ወደኃይለሥላሴ ሆስፒታል
ተወሰደ።እዚያ ሲደርስ በሕይወቱ እንደነበረ ታውቋል።በሆ
ስፒታሉ ውስጥ ምንም ዓይነት ህክምና ሳይደረግለት ሦስት ሰ
ዓት ያህል ከቆየ በኋላ ለቋሚ ወንድሞቹና ታጋይ ጓዶቹ መጠ
ን የሌለው ዓርአያነትን አበርክቶ ከዚህ ዓለም በሞት ተለየ

ጥላሁን የበዝባዦችንና የተበዝባዦችን መሠረታዊ ልዩነትና ግንኙ
ነት በደንብ ተረድቶ በነዚህ በሁለት ተጻራሪ ጠላቶች በሚደ
ረገው ትግል ውስጥ፣ምንም እንኳን ዘመዶቹ ከመኳንንት ወገን
ቢሆኑ፣እስከመጨረሻው ድረስ በተበዝባዦች ጐን ተሰልፎአል።ተ
ማሪዎች በከናወኗቸው ሪቮሉሽናዊ ተጋድሎዎች ሁሉ በተቀናቃኝ
ነትና በመሪነት ተሳትፎአል።

ቀዳማዊ ኃ.ሥ ሁለተኛ ደረጃ ትምህርት ቤት በነበረበት ጊዜ የትም
ህርት ቤቱ ተማሪዎች ፕሬዚዳንት በመሆን ለአንድ ዓመት አገ
ልግሏል።በአሜሪካን፣በፖርቶጋልና በእንግሊዝ ኢምባሲዎች ላ
ይ የተደረጉትን የታወቁ ሰልፎች መርቷል።ጠቃሚ ውይይቶች
ን በማስናዳት ለብዙ የትምህርት ቤት ጓደኞቹ የፖለቲካ ንቃ
ትን አትርፏል።ኮሌጅም ከገባበት ጊዜ ጀምሮ መጀመሪያ የ

አዲስ አበባ የዩኒቨርሲቲ ተማሪዎች ማኅበር ምክር ቤት አባ
ል፣ከዚያም፣በዚህ ዓመት፣የዚሁ ማኅበር ፕሬዚዳንት በመሆን
ኡሳብን ወደተግባር ለመተርጐም በሚደረገው ሪቮሉሽናዊ ትግል
ውስጥ ተማሪዎችን በቆራጥነትና በትጋት መርቷል።በመጨረሻም
ሕይወቱን የሰዋው በዚሁ የተጋድሎ ሜዳ ላይ ነው።

የተቀናቃኙ ጥላሁን የሕይወት ታሪክ በጣም ረጅም ነው።እነ
ዚህን ሪቮሉሽናዊ ድርጊቶች፣የጓዱ ጥላሁንን እቷም በጭሩ ያ
መለከቱን ዘንድ፣ጠቀስናቸው እንጂ ሙሉ የሕይወት ታሪኩን ይ
ይዘሉ ብለን አሳበፈርናቸውም።በሚቀጥለው 'ትግላችን' ሙሉ
የሕይወት ታሪኩን ለማቅረብ እንሞክራለን።

ተማሪዎች ታጋይ ወንድማቸው መገደሉን እንደሰሙ ወደአረፈበት
ሆስፒታል ሔዱ።ከዚያም ከዘመዶቹ ጋር ሆነው ሬሳውን ይዘው
ወደዩኒቨርሲቲው ገቢ — ስድስት ኪሎ — ተመለሱ።በማግሥቱ
ጥዋት ተቀናቃኝ ወንድማቸውን ለመቅበር በዩኒቨርሲቲው ቅጥር
ግቢ የተሰበሰቡት ተማሪዎችና — የኢለመንታሪ፣የሁለተኛ ደረ
ጃ፣የዩኒቨርሲቲ — የከተማ ነዋሪዎች ቁጥር ስፍር አልነበረ
ውም።በቀላሉ እስከ 25ሺህ ይደርሰል ተብሎ ይገመታል።

ጥላሁንን በሸሸግ ለመቅበር የሚሸው አድሃሪ መንግሥት ይህን
ያህል ሺህ ሕዝብ ሬሳውን አጅቦት ወደመቃብሩ እንዲጓዝ አል
ፈለገም።ተማሪዎች ጓዳችንን የመቅበር መብት አለን፣የመንግ
ሥቱ ጠቋኝ ፖሊሶች ሬሳውን እንወስዳለን በማለት ትንሽ ከተ
ከራከሩ በኋላ ተማሪዎች በደንብ እንዲሰለፉና ያረዘውን አጅ
በው እንዲጓዙ ስምምነት ተደረሰ።በስምምነቱ መሠረት በደን
ብ ሰልፍ ገብተው ለመሔድ በሚጠባበቁበት ጊዜ ክብር ዘበኛ
በማከ እየተጫነ በድንገት ደርሶ የጥይት ሮምታ አወረደባቸው

ከዚያ ወዲያ የተፈጸመውን የአረመኔነት ሥራ ፋሽስቱ ጣሊያን
እንኳን አላደረገውም ሲሉ የዓይን ምስክሮች ይናገራሉ።በጥ
ይት እየተረሸነ የወደቀው፣በሰደፍ የተደበደበው፣በሳንጃ የተ

ዘለዘለው ... ስንቱ ተቆጥሮ፡፡በዩኒቨርሲቲው ውስጥ በተደረገው የመትረየስ ተኩስ ብቻ የዚያን ለት የሞቱት ቁጥር ከ10 በላይ መሆኑ ታውቋል፡፡የቆሰሉትን ግን ለመገመት እንኳን የሚደፍር የለም፡፡ቁጥሩ ከመጠን በላይ ነበርና፡፡

- — እስካሁን ድረስ ወደፊት ተራማጅ ተማሪዎች በያለበት እየታደኑ እንደሚታሰሩ፣እንደሚገደሉ፣እንደሚደበደቡ ተሰምቷል፡፡
- — ታህሣሥ 21 ቀን የመድሐኒዓለም ትምህርት ቤት ተማሪዎች በአንድነት ተሰብስበው ሀዘናቸውን ሲያወጡ ፖሊስ ደርሶ ባደረገው አረመኔያዊ ድብደባና የጥይት ተኩስ አራት ተማሪዎች ሞተዋል፡፡በዚሁ አኳኋን
  - • አርበኞች ትምህርት ቤት፣አዲስ አበባ፣አራት ሞተዋል፡፡
  - • አረማያ ኮሌጅ፣ሐረርጌ፣10 ሞተዋል ይባላል
  - • መድሐኒዓለም ትምህርት ቤት፣ሐረርጌ 3 ሞተዋል፡፡
- — በአገሩ ውስጥ በሙሉ ትምህርት ቤቶች ተዘግተዋል፡፡

በደፈናው መንግሥቱ በቀሰቀሰው የገፍ ሥራ ምክንያት አስከዛሬ የተገደሉት ተማሪዎች ቁጥር ወደሃምሳ መድረሱ ጉዳዩን በቅርብ በተከታተሉ የዓይን ምስክሮች ተረጋግጦአል፡፡

እንዲህ ያለውን ፋሽስታዊ እርምጃ መንግሥቱ የወሰደው ለምንድን ነው? ይህን ጥያቄ ከመመለሳችን በፊት ጓዴ ጥላሁን ከመረሸኑ በፊት የነበረውን ጠቅላላ ሁኔታ በጥሩ ማተት የሚያስፈልግ ይመስለናል፡፡

በኢትዮጵያ ውስጥ አሮጌው ሥርዓት በመስበር ላይ ነው፡፡መንግሥቱ በትልቅ የፋይናንስ 'ክሪስና' የገንዘብ እጥረት

ተወጥሮ ተይዞአል፡፡ጠቅላላው ሥርዓት በትልቅ የኢኮኖሚና የፖለቲካ ችግር ውስጥ ወድቋል፡፡ተበዝባዡ ሕዝብ — ገበሬው ሠራተኛው፣ተማሪው — በየእለቱ በሚያደርገው ተጋድሎ ይህን አገዛዙን በአመጽ ላይ ብቻ የመሠረተ አድሐሪ መንግሥት ሲያበንኑት ያድራሉ፡፡

ገበሬ ገብር በዘበኛ፣መሬት የራሴ ነውና ለምን መጋዝ እከፍላለሁ በማለት አሻፈረኝ ብሎ በአመጸኛው አገዛዝ ላይ ተነስቷል፡፡ሠራተኛ ነፍስ ከስጋ እንዳትለየኝ የሚከፈለኝ የጉልበት ዋጋ በየጊዜው እየተወደደ ለሚሔደው የኑሮ ዋጋ አልበቃኝም፣የተሻለ አስተዳደር ይሰጠኝ፣ሰብአዊ መብቴ ይጠበቅ ሲል ሰላማዊና የተቃውሞ ሰልፎችን ያደርጋል፡፡ተማሪ 'መሬት ላራሹ፣ትምህርት ለሁሉ፣ለሁሉ ነገድ እኩልነት፣ብሔራዊ ነፃነት ይጠበቅ ...' በሚሉ የትግል መፈክሮች ስር ተሰልፎአል፡፡ዕውነተኛ መፍትሔያቸውም የሚገኘው መላው ሥርዓት ሲለወጥ መሆኑን አምኖ ለረጅም ተጋድሎ ቆርጦ ተነስቷል፡፡

በዚህ ጠቅላላ ትግል ውስጥ ሕይወታቸውን የሰው ብዙ ናቸው፣ወደፊትም የሚሰው ይኖራሉ፡፡የጥላሁንና የጓደኞቹ መረሸን ከገሪቷ ሁኔታና ሁኔታው ካስከተለው ትግል፣የነቀዘው መንግሥት ይኸንን ትግል ለመግታት በየጊዜው ከወሰዳቸውና ወደፊትም ከሚወስዳቸው 'የተጠኑ ፋሽስታዊ እርምጃዎች' ተነጥሎ ሊታይ አይችልም፡፡

ተማሪዎች የአገሪቱ ጠቅላላ ችግር መፍትሔ የሚያገኘው ሥርዓተ ማኅበሩ — ማለት በጭቆናና በብዝበዛ ላይ የቆመው ሥርዓተ ማኅበር — ከስረ መሠረቱ ሲለወጥ ብቻ መሆኑን ከገለጹበት ጊዜ አንስቶ መንግሥቱ በመደለልና በማስር፣በመገስጽና በመግረፍ፣በመደብደብ ዕምነታቸውን — ዓላማቸውን — ሊያስለውጥ ሞክሮአል፡፡ግን አልሆነለትም፡፡እንዲያውም የተማሪዎች ትግልና ኃይል እየዳበረ ሔደ፡፡

እዚህ ላይ የተማሪዎችንና የህዝቡን ንቅናቄ አንዳንዴ ጥይት
በማጤስ ቀጭቶ ለማስቀረት ለሚሹ ሁሉ የምናስታውሰው "መከራ
ቸው ሁሉ በህልም እንጀራ መብላት ሁኖ እንደሚቀር ነው"::
አንዳንዴ ታጋይና ቆራጥ ጓደኞችን ይገድሉ ይሆናሉ — ገዱለቀ
ልም — ግን የቆመበትን መሠረታዊ አሰብ ምንም ጊዜ ቢሆን
ሊያጠፉ አይችሉም::ታሪክ እንደሚያስየን የጓደኞች መረሸን የ
ቆመበትን አሰብ በበለጠ ያፋፍመዋል እንጂ አያቀዘቅዘውም::
አዱሃራዊያን ግን ይኸን ሊመለከቱ አይችሉም::ስሚታቸውና ፍ
ላጐታቸው አዕምሮአቸውን ስለሚደፍነው ከታሪክ መማር አይችሉ
ም::ግለሰብኛነታቸው ዓይናቸውን ስለሚዘጋው በዙሪያቸው ያለ
ውን ተጨባጭ ሁኔታ መመልከት አይችሉም::እንዲሁ አዲስን ነ
ገር ሁሉ እንደጠሉና በረጃ ፍልስፍናቸው ቢቆረፈቁ ሳያውቀት
ተጠራርገው ይሔዳሉ::የሚይዙትንና የሚጨብጡትን አጥተው በሚ
ደናቀፉበት ጊዜ አንዳንዴ ሬቮሉሽናዊያን ማጥፋታቸው የሚያስ
የው ደካማቸውን እንጂ ኃይላቸውን አይደለም::

የጥላሁን መረሸንና በማኅበቱ በተማሪዎች ላይ የተፈጸመው
"አልቲት" በረጃው የቆደለ ተበቸው ለመሆናቸው ቀደም ብለው
በመንግሥቱ ጋዜጦች ላይ ተደጋግመው የወጡት አቋሞች ትክክለ
ኛ ምስክሮች ናቸው::በአገራችን ጋዜጦች የመንግሥቱ አፈ ቀ
ላጤ ብቻ እንደመሆናቸው መጠን በጋዜጣው ላይ የሚሰፍሩ አስ
በች ሁሉ ከመንግሥቱ የፈለቁ ናቸው፣የመንግሥቱ ናቸው::እስ
ቲ ጋዜጦቹ ከሰፈሩቀቸው የመንግሥት አቋሞች አንዳንዶቹን እ
ንስማ::

— በትዕዛዝ በመሥራት ብእሩን ሽጦ ጨርቦ ሕሊናውን ጭም
ር ማራገፍ የጀመረው ነጋሽ ገብረ ማርያም፣የአዲስ ዘ
መን አዘጋጅ፣ህዳር 19 በወጣው አዲስ ዘመን እንዲህ
ይላል::

"...ሕግን ለመጣስ፣በሕይወትና በንብረት ላይ ጥፋ
ት ለማዱረስ የሚደረገውን መከራ ለመከላከል ቢል መ

ንግሥት ያለበትን አላፊነትና የሚወስደውንም እርምጃ
ተማሪዎችም ሆኑ ወላጆቻቸው አስቀድመው ሊገነዘቡት
ይገባል::"

— የዛሬይቱ ኢትዮጵያ አዘጋጅ፣ሥልጡኑ ከበደ እኒሣ ደግ
ሞ ህዳር 20 በወጣው የዛሬይቱ ኢትዮጵያ

"...የኢትዮጵያን ጥቅምና እድገት የሚቃወምን ጨር
ስ ለማስወገዱ ካልተቻለ ሰላምና ፀጥታ ቀስትና አይ
ኖረውም" ቢል ይወሸክታል::

— የህዳር 22 የኢትዮጵያ ዴምፅ ለሺህ ዓመታት የቆየው
ን ሥርዓት ተማሪዎች ሊያናውጡ ከፈለጉ ህጉ ይበቀላቸ
ዋል የሚል ዓይነት ነገር በነዘረል::

— ዛሬ በብርሃኑ ጥበቡ፣ተደም በተገኘ የተሸወርቅ አሸን
ጉሊትነት፣በአሜሪካዊያን አማካሪዎቻቸውና በአሜሪካን
አምባሰደሩ በራሱ አዘጋጅነት የሚተዳደረው The
Ethiopian Herald,Dec. 13 ባወጣው ርዕስ አንቀጹ
ላሉቶቹ ላይ ላዩን ቢያንዘበዝበት የነበረውን ቅልጥ አ
ርጉ ይነገረናል::

"And the authorities concerned cannot for long
manifest mercy. . . . Last week's suspension
of the student publication is a step in the
right direction.THAT STEP MUST BE FOLLOWED
TO ITS LOGICAL CONCLUSION.

ይኸውላችሁ አስቀድመው እንደዚህ ያለውን አቋም ከለፈፉ በኋ
ላ ነው ጓዴ ጥላሁንን የረሸኑት::እንዲህ ያለውን ከንቱ የ
ፈሪ ዛቻ ከፍከሩ በኋላ ነው እነዚያን በአገር ፍቅር የነደ
ዱ ወጣት ተማሪዎች ያሰፈኙት::ይህ በቅዱሚያ የተደረገ ዱን
ፋታና ሽለላ የኃይለሥላሴ መንግሥት አቋ በነዚህ ወጣት ኢት

ዮጵያዊያን ደም ለመበከሉ የማያጠራጥር ምስክር ነው፡፡

እነዚህን አቀዶች ስንጠቅስ የብዝበዛና የጭቆና ሥርዓታቸውን ለመጠበቂያ ያቆሙዋቸውን ሕጎች ለመከላከል፣የሰለሞን ዘርን ባይ ቤተሰቦችን፣የሞጃ፣የአዱስጌ፣የቡልጋ ... ገዥ ቤተሰቦችን ሀብት — የኢትዮጵያ ሰፊ ሕዝብማ ምን ሀብት አለው በሳምንስ መቸ አይቶ ያውቃል — ለመጠበቅና ለማስፋፋት ቢሉ እንደዚህ ያለውን የገፍ ሥራ በመፈጸማቸው ተደንቀን ሳይሆን የታህሣሥ 20 እልቂት በቅዱሚያ ተደልቦበትና ታስቦ የተፈጸመ መሆኑን ለማሳየት ብቻ ነው፡፡እንደዚህ ያለው የአረመኔ ሥራ የተጠበበቀነው ነው፣ወደፊትም ቢሆን ይደገማል፡፡

ከዚህ ቀደም አሁንም መሳልስን በጋዜጦቻችን እንዳሳሰብነው ሁሉ የኢትዮጵያ ፊውዳል ፋሽስት መንግሥት የመውደቂያ ቀኑ እየተቃረበ በሔደ ቁጥር ጭካኔውና አረመኔያዊ ወንጀሉም እየባሰ መሔዱ አይቀርም፡፡እንደዚህ ያለውን አመጽ ማቆም የሚቻለው በተደራጀ አመጽ እንጂ በልመና ወይም በመለማመጥ አይደለም፡፡[1] ስለዚህ ተማሪዎችና ምሁራን ለጊዜው ይኸን አዱሃሪ አመጽ ለመቋቋም የሚችሉ የመከላከያ ዘዴዎች በያለበት መፍጠር፣የመከላከያ ኮሚቴዎች በያለበት ማቋቋም ይገባቸዋል፡፡ የጊዜው ዋናው ተግባራችን ይህ መሆን አለበት፡፡ይህ ብቻ ነው ይህን የደነበረ መንግሥት ከሽምጡ ሊገታው የሚችለው፡፡

እነዚህ የመከላከያ ኮሚቴዎች እንደየቦታው ልዩ ልዩ መልክ ሊኖራቸው ይችላል፡፡በጠቅላላው ግን በሚቋቋሙባቸው ቦታዎች ሁሉ በአካባቢው የተጨቆነውንና የተበዘበዘውን የሕዝብ ክፍል — ተራ ሠራተኞችን፣ኩሊዎችን፣ሥራ ፈቶችን፣ገበሬዎችን — መያዝ አለበት፡፡የኮሚቴዎች ጊዜያዊ ተግባሮች የሚከተሉት ይሆናሉ፡፡

1 ተማሪዎች ለምን እንደሚታገሉ በከበቢው ለሚገኘው ሕዝብ በልዩ ልዩ ዘዴዎች ማስረዳትና የሕዝቡን ዱጋፍ ለማግኘት መጣጣር

2 የኢትዮጵያን አገዛዝና ያገሪቷን ሁኔታ ዘርዝሮ ማስረዳት

3 የመንግሥቱን ጆሮ ጠቢዎችና ሰላዮች፣ያፋኙ ጓዶችና ረሸኞች መጠቆምና ማጋለጥ

4 የተቸገሩትን ተማሪዎችና ሌሎችንም ሥራ ፈቶች በምግብ በቤት፣ ... ለመርዳት አስፈላጊውን እርምጃ ሁሉ መውሰዱ፡፡

የሞቱት አለፉ፣ያሉት ትግሉን ይቀጥላሉ
አዱሃሪ አመፅን በረቮሉሽናዊ አመፅ እንቋቋም
የተጨቆነው የኢትዮጵያ ሕዝብ ያሸንፋል

---

1 በሁለቱ አመፆች መሀከል ግን እንደሰማይና መሬት የተራራቀ ልዩነት አለ፡፡የኃይለሥለሴ መንግሥት አመፅ የሚፈጸመው ጭቆናንና ብዝበዛን ለማጽደቅ ነው፡፡የኃይለሥላሴን መንግሥት አመፅ ለመቋቋም የሚፈጠረው አመፅ ግን ጭቆናንና ብዝበዛን አውዱሞ አመፅን ጭምር ለማጥፋት ነው፡፡የኃይለሥላሴ መንግሥት አመፅ አዱሃሪ ነው፡፡እሱን ለመቋቋም የሚገነባው አመፅ ግን ወደፊት ተራማጁ ነው፡፡

ለ. አርበኛው ደጃዝማች ተከለ ሐዋርያት ተገደሉ፡፡

የአፄሃሪው መንግሥት አፈ ቀላጤዎች በሰጡት ዜና መሠረት "ፀጥታን ለማደፍረስ፣ሁከትና ብጥብጥ ለመፍጠር ያቀዱት ደጃዝማች ታከለ ወልደ ሐዋርያት ለአመጽ ሥራ መዘጋጀታቸው ከታወቀባቸው በኋላ እጃቸውን ሊይዝ ከመጣው የፖሊስ ኃይል ጋር ጥይት ተታኩሰው በመጨረሻም ሕይወታቸውን አጥፍተዋል"

የዘረው ሕገና ሥርዓት፣ፀጥታና ሰላም የገዥው መደብ ሕገና ሥርዓት፣የገዥው መደብ ፀጥታና ሰላም ማለት እንጂ የሰፊው የኢትዮጵያ ሕዝብ ማለት እንዳልሆነ የምናውቀው ሁሉ ለእንደዚህ ዓይነቱ የማንኳሰስ ፕሮፓጋንዳ ጆሮአችንን እንደማንሰጠው የታወቀ ነገር ነው፡፡ከዚህም የተነሳ በእንደዚህ ያለው ፍሬ ከርስኪ በመከራከር ጊዜአችንን አናጠፋም፡፡ቢሆንም ወደጽሑፋችን ዋና ይዘት ከመግባታችን በፊት ሁለት ዋና ነገሮችን ለማስታወስ እንፈልጋለን፡፡

አፄሃሪው መንግሥት እንዳወራው ደጃዝማች ታከለ እጃቸውን አልሰጥም በማለት የራሳቸውን ሕይወት መሰዋታቸው በኢትዮጵያ ባሕል ውስጥ ያለውን የጀግኖች ባሕል ፈጽመው እንዳለፉ ያስታውሰናል፡፡በዚህ በኩል ለደጃዝማች ታከለ ያለን አድናቆት ከፍተኛ ነው፡፡በሌላ በኩል ግን አፄሃሪው መንግሥት ደጃዝማች ታከለን ከፍርድ ቤት — ፍርድ እንደስንዴ የሚሸመትበትን ቤት ፍርድ ቤት ልንለው ከቻልን — ለማቅረብ እንዳይገደድ ቢል ሕይወታቸውን በግፍ አጥፍቶት ይሆናል ብለን መጠርጠራችን አይቀርም፡፡

እኛ የኢትዮጵያ ተማሪዎች ከአገራችን ታሪክ ውስጥ ትምህርቶችን ለመቅሰም በምንጥርበት ጊዜ የታከለ ወልደ ሐዋርያትን የጀብዱ ሥራዎችና የጀግንነት ተግሎች ለማወቅ ያለን ምኞት እጅግ የጋለ ነው፡፡የኛ ምኞት ይህ ይሁን እንጂ የኢትዮጵያን ሕዝብ ታሪክ ደምስሶ ወደአንዱ ሰው ታሪክ የለወ

ጠው አፄሃሪ መንግሥት ከእንደዚህ ያለው የዕውቀት ፍለጋ አግዶን ይገኛል፡፡ከዚህም የተነሳ ዛሬ ስለታከለ ልንጽፍ በምንፈልግበት ጊዜ ከጃችን የሚገኙት የታሪክ መረጃዎች እጅግ የመነመኑ ሆነው እናገኛቸዋለን፡፡

እርግጥ ስለኢትዮጵያ አርበኞች ከተጻፉት መጻሕፍትና መጽሔቶች መሀከል የታከለን ስም የሚጠቅሱ አንዳንዶ ነበቦች አሉ፡፡ከነዚህም አንዳንዶቹ፣በአቶ ታደሰ ዘወልዴ የተጻፈው "ቀሪን ገረመው" የተባለው የአርበኞች ታሪክ፣ስለኢትዮጵያ አርበኞች በጥሩ የሚያትተው የሰሎሚ ገብረ እግዚአብሔር ጥናትና[1] የሪቻርድ ግሪንፊልድ መጽሐፍ[2] ናቸው፡፡ከነዚህም የምናገኘው የታሪክ መረጃዎች እጅግ አነስተኛ በመሆናቸው ለዚች አነስተኛ ጹርስታችን የሚሰጡን ዕርዳታ በጣም የተመጠነ ነው፡፡

ደጃዝማች ታከለ ወልደ ሐዋርያት በጠላት ወረራ ጊዜ ታላቅ ተጋድሎ ያደረጉ አርበኛ ናቸው፡፡በዘመኑ ከነበሩት የሕዝብ መሪዎች መሀከልም በጀግንነታቸው የታወቁ ከመሆናቸውም በላይ የአርበኛ ጦርነትን ስልት በመጠኑ የተረዱ በመሆናቸው በብዙዎች ዘንዶ የተደነቁና ከፍተኛ ግምት የተጣለባቸው መሪ ነበሩ፡፡አቶ ታደሰ ዘወልዴ ቀሪን ገረመው በሚለው መጽሐፋቸው ውስጥ ስለታከለ ሲናገሩ "ደጃዝማች ታከለ ወልደ ሐዋርያት አገራቸውንና ወገናቸውን የኢትዮጵያን ሕዝብ ከልብ የሚወዱ፣በአምስቱ የጠላት ዘመን በዱር በገደል እየተዘዋወሩ የፋሽስትን ወታደሮች ያሸቀጠቀጡና ያራወጡ ታላቅ አርበኛ ናቸው" እያሉ በታላቅ አድናቆት ይጽፋሉ፡፡የታከለ አርበኝነት ተመስክሮለት ያበቃ በመሆኑ ያፄሃሪው መንግሥት ጋዜጦች እንኳን ለማጥበርበር አልሞች ብሏቸዋል፡፡

የታከለ ወልደ ሐዋርያት ታሪክና ተግባር በዚህ የአርበኝነት ዘመን ብቻ የሚወሰን አይደለም፡፡አገሬ አውጭኝ እያሉ ከፈ

ረጠጡትና የፋሽስቶ ኢጣሊያን ቡችሎች ከነበሩት ባንዳዎች
በስተቀር በጠላት ወረራ ዘመን የኢትዮጵያ ሕዝብ በሙሉ —
ሠራተኛው፣ገበሬው፣ወታደሩ፣ፀሐፊው፣ካህናቱ፣በሳበቱ — በአ
ንድነት ሆኖ ወራሪውን ጠላት ተዋግቷል፡፡በወረራው ዘመን
ጉልቶና ከር የነበረው ቅራኔ በኢትዮጵያ ሕዝብና በወራሪው
ጠላት መሀከል የነበረው ቅራኔ ስለነበር የኢትዮጵያ ሕዝብ
እንደአንዱ ሰው ሆኖ ተሰልፍ ነበር፡፡ይህ አንዱ የታሪክ
ወቅት ነው፡፡

ከጠላት ወረራ ወዲህ ግን ቀድሞ ከሕዝብ ጋር ተሰልፈው የ
ነበሩት የሕዝብ ሙሪዎች ከሕዝብ ተነጠሉ፡፡ራሰቸውንም በል
ለዩ ጥቅም አስተባሰሩ፡፡የራባቸውንም ጥቅም ማደብርና የዘ
ረፉ መብታቸውን መጠበቅ እንጂ የሰፊውን የኢትዮጵያን ሕዝ
ብ ጥቅምና መብት መመልከት ዉርስ አላውቅ አሉ፡፡ተመልሰው
የኢትዮጵያ ሕዝብ ጠላት ሆኑ፡፡ለምሳሌ ያህል ራስ መስፍን
ስለሺ ወይም ራስ አበበ የጥንት አርበኞች የዘረ ዘራፊዎች
በወረራ ዘመን የሕዝብ ወገኖች ዘረ የሕዝብ ጠላቶች መሆና
ቸውን ሁላችንም እናውቃለን፡፡ይህ ደግሞ ሌላ የታሪክ ወቅ
ት ነው፡፡

ደጃዝማች ታከለን የሚለያቸው ዓይነተኛ ምክንያት በጠላት
ወረራ ዘመን ያደረጉት ተጋድሎ ብቻ ሳይሆን ከጠላት ወረራ
ወዲህም ከገዥ ቤተሰቦች ጋር በዋሳ ልቦናቸው ስይቀላቀሉ፣
እንደተቀሩት አርበኞች ሁሉ ለጥ ሰጥ ብለው በማደር ጥቅማ
ቸውን ብቻ ሳያበርሩ በአስተዳደሩ ውስጥ የሚታያቸውን ስህ
ተት ሁሉ ለመቃወም መሞከራቸው ነው፡፡ታከለ በአንደበት ብ
ቻ በመቃወም የቆመ ሰው አልነበሩም፡፡የዘመኑን ሥርዓተ መ
ንግሥት መሪ ከሥልጣን ለማስወገድ እያሌ ውጥኖችንና ሙከራ
ዎችን ማድረጋቸው ዘረ "የአደባባይ ምሥጢር" ነው፡፡በዚህ
ም ሙከራቸው እያሰበበ አድሃሪው መንግሥት ብዙ ስቃይን፣እ
ሥራትን፣ግዞትን አድርሰባቸዋል፡፡አሁንም ሕይወታቸው የጠፋ
ው ለዚሁ ለቆሙበት አስብ በመፍጨርጨር ሳይ እንዳሉ መሆኑ
አይጠረጠርም፡፡

ታከለን ዕውነተኛ አገር አፍቃሪ የሚያሰኛቸው ጠላትን —
የውጭም ሆነ የውስጥ — ያለማቋረጥ መውጋታቸው ሲሆን ታላ
ቅ አርበኛ የሚያሰኛቸው ደግሞ ከአካባቢያቸው የወረሱት የ
ፖለቲካ እይታ የሰጣቸውን ዓላማ በአስብ ብቻ መቀበል ሳይ
ሆን በተግባር ጭምር ለማዋል ያለማቋረጥ መጣጣራቸው ነው፡
ከታከለ ወልደሐዋርያት ድርጊቶች ጠቃሚ ትምህርቶችን መቅሰ
ም እንችላለን፡፡

ምንም እንኳ ታከለ በየጊዜው ደጋግመው የወሰዷቸው ለውጥን
በያስከትሉ ድርጊቶቻቸው ሁሉ ለተመለከቸ ዕውቀትን እንደሚ
ያፈሩ አይጠረጠርም፡፡ከታሪካቸው ለመማር የምንሸ ሁሉ ለም
ን? በምንስ ምክንያት ብለን መጠየቃችን አይቀርም፡፡ጠያቄ
ውን ከዚህ በታች በጭሩ ለመመለስ እንሞክራለን፡፡

የታከለ ሙከራዎች በሙሉ "ኩ ዴታዎች" ነበሩ፡፡ሰፊውን ሕ
ዝብ የሚጠቀልልና ሥርዓቱን ከስረ መሠረቱ ሊለውጥ የሚችል
ውጥን አልነበራቸውም፡፡ከዚህም የተነሳ አሳባቸውና ዓላማቸ
ው በሰፊው ሕዝብ ዘንዱ እንዲታወቅ ምንም ዓይነት የፖለቲ
ካ ፕሮፓጋንዳ አላደረጉም፡፡በመሠረቱ ይህ የ"ኩ ዴታ" ጠ
ባይ ነው፡፡የኩ ዴታ ዝግጅት ረዘም ያለ ጊዜ ቢወስድም ዋ
ናው ሥራ በከመቅጽበት እንዲፈጸም አስቀድሞ ስለሚሠሰን የ
ፖለቲካ ፕሮፓጋንዳ ማድረግንና የሕዝብ እንቅስቃሴ መፍጠር
ን ከፕሮግራሙ ውስጥ ሊያገባ አይችልም፡፡ምክንያቱም "የኩ
ዴታ"ዋና ዓላማው የገዥ ቤተሰቦችን ለመቀየር እንጂ ሥርዓ
ተ ማኅበርን ከስረ መሠረቱ ለመለወጥ ስላልሆነ የመላውን
ሕዝብ እንቅስቃሴ አይፈልገውም፡፡በሰፊው ሕዝብ ኃይል እያ
ምንም፡፡ለሕዝቡ የፖለቲካ ትምህርትን አይሰጥም ወይም ሕዝ
ቡ የትግሉ ተካፋይ እንዲሆን አያስችልም፡፡"ኩ ዴታ"ሕዝባዊ
ሊሆን፣መሠረታዊ ለውጥ ሊያስከትል ከማይችልበት ምክንያቶች
ዋናዎቹ እነዚህ ናቸው፡፡

አድሃሪውን ሥርዓት ለመደምሰስ ሰፊው የኢትዮጵያ ሕዝብ የ

ትግሉ ተካፋይ መሆን አለበት፡፡ትክክለኛ የፖለቲካ መስመር
ለአገሪቱ ተጨባጭ ሁኔታ የሚስማማ አዲስ የኢኮኖሚና የቦሸ
ል አቋም መተለም አለበት፡፡ይህ እስካልሆነ ድረስ በኢትዮ
ጵያ ውስጥ መሠረታዊ ለውጥ ሊመጣ አይችልም፡፡ሰፊው የኢት
ዮጵያ ሕዝብ የትግሉ ተካፋይ እንዲሆን ፀረፊውዳልና ፀረኢ
ምፔሪያሊስት የሆኑ ኃይሎች ሁሉ ወደፊት ተራማጁ በሆነ ረ
ቮሉሽናዊ ድርጅት ጥላ ስር መከማቸት አለባቸው፡፡የጊዜው
ዋና ተግባር የዚህ ረጅም ትግል መሪ ሊሆን የሚችለውን ረ
ቮሉሽናዊ ፓርቲ መፍጠር ነው፡፡ይህ እስካልሆነ ድረስ ጠላ
ቶቻችን — ፊውዳሊዝምና ኢምፔሪያሊዝም — በዕውነቱ ሊያደ
ክማቸው ከሚችል ቦታ ልንመታቸው አንችልም፡፡

ታከለ ወልደ ሐዋርያት ያተረፈልንን ታላቅ ትምህርት ማስታ
ወስ ያለብን እዚህ ላይ ነው፡፡በ"ኩዴታ" ታልሞ የሚመጣ ኃይ
ል መሠረታዊ ለውጥ ለማምጣት የማይችል ከመሆኑም በላይ ያ
ቀደውን ድል እንኳን ለማምጣት ዕድሉ የመነመነ ነው፡፡በ"ኩ
ዴታ" የታቀደ ነገር በ"ኩ ዴታ" ይወድቃልና፡፡ሰፊውን ሕዝብ
የተደገፈ እንቅስቃሴ ግን ፕሮፓጋንዳ አያደክመውም፡፡ገንዘ
ብ አይገዛውም — አርበኛው ታከለን አብረው ያሢሩ ወስላታ
ዎች ናቸው በገንዘብ የሸጡት —፡፡በምንም አይበገርም፡፡ያ
ለጥርጥር ድልንም ይቀዳጃል፡፡ስለዚህ ዓላማችንና ጥረታችን
የሰፊውን ሕዝብ እንቅስቃሴ ለመፍጠር ይሁን፡፡

አሁን ባለንበት ሁኔታ ስለደጃዝማች ታከለ በሰፊው ለመጻፍ
አልቻልንም፡፡ወደፊት ግን የኢትዮጵያ ሕዝብ ለአርበኛውና
ለተዋጊው ታከለ ተገቢውን የታሪክ ምዕራፍ እንደሚሰጠው እ
ንጠራጠርም፡፡

"ትግላችን" ስለ ታከለ መገደል የተሰማውን ሀዘን ለሟች ዘ
መዶች ይገልጻል፡፡መበረታታትን ያገኙ ዘንዱ ቢያሳስብ የታ
ከለን ደም የኢትዮጵያ ሕዝብ እንደሚበቀለው በመተማመን ነው፡፡

ሐ. የኮንጎ ዘማቾች ውዝፍ ገንዘባቸውን ቢጠይቁ ተደበደቡ

ፍሬን ለጥቅም አውሎ ገለባውን መጣል፣ሎሚን መጥሮ ቅርፊቱን
መወርወር የተለመደ ነገር ነው፡፡የሰውን ልጅ ጉልበት ፍሬ
በመዝረፍ የሚኖሩ ገፊዎች ግን ይህንን ድርጊት በየጊዜው በ
ሰው ልጆች ላይ ሲፈጽሙት ይታያሉ፡፡

ጉልበቱ ብርቱ፣ክንዱ ጠንካራ በሆነበትና ሮጦ ማምለጥ፣ተኩሶ
መጣል በሚችልበት ጊዜ ይጠቀሙበታል፡፡ጉልበቱ ማለቁን አካሉ
መጉደሉን ሲያዩ እንደሎሚ ቅርፊት ወይም እንደዱቄት ገል የ
ወረውሩታል፡፡ለዚህ ማስረጃ አድርገን የምንወስደው የኢትዮጵ
ያ ሕዝብ ጠላት የሆነው የኃይለሥላሴ መንግሥት የራሱን ጥቅ
ም በጠበቁለትና ይጠብቁለት በነበሩት ወታደሮች ላይ የወሰደ
ውን አረመኔ እርምጃ ነው፡፡

ይህ መሠረተ አድሙ ለኢትዮጵያ ሕዝብ ግፍንና ስቃይን፣ድህነ
ትንና ችግርን ያተረፈ፣የኢትዮጵያን ሕዝብ ደም በያለበት የ
ሚረጭና የሚያስረጭ፣ጊዜ ያለፈበት መንግሥት ውስጣዊ ችግሩን
በከፊል ለማቃለልና በይበልጥም "የነፍስ አባቱን" የአሜሪካ
ንን ኢምፔሪያሊዝም ትእዛዝ ለመፈጸም ሲል ከፍ ያለ ጦር ወ
ደኮሪያ ልኮ እንደነበር ይታወሳል፡፡

የኢምፔሪያሊስትን ጥቅም ለመከላከልና ለመጠበቅ የኮሪያን
"ሰላማዊ" ሕዝብ ሲወጉ በጦር ሜዳ ላይ ረግፈው የቀሩትና
አካለ ጉደሎ በመሆን በወጣትነት ዘመናቸው ከወታደርነት ተግ
ባር ተባርረው በየሜዳው ወድቀው የተረሱት፣በየመንገዱ ዳር
ተቀምጠው የሚለምኑት ቁጥር በቀላሉ የሚገመት አይደለም፡፡
ከተባበሩት መንግሥታት የተላከላቸው የደምና የአገልግሎት ዋ
ጋ በባለሥልጣኖች ኪስ መቅረቱ ዛሬ በብዙ ሕዝብ ዘንዱ የ
አደባባይ ምሥጢር ነው፡፡

ታህሣሥ 5 ቀን 1953 ዓ.ም. የተደረገው "ኩ ዴታ" ማዕበል

አበበ አረጋይንና ጥቂት ዘራፊዎችን ጠራርጐ በወሰደበት ጊዜ የተረፉት መቸገሮችና መሪያቸው ገንዘቡን የበላው "ራስ አበበ" ነው የሚል ወሬ በጦር ሠራዊቱና በሕዝቡ ዘንድ አስወሩ፤ በዚሁ ሰበብ የራስ አበበንም ሀብት ሳይወርሱ አልቀሩም::

አበበ ብቻውን በላው ማለት "በሬ ወለደ" ብሎ የማውራት ያህል ነው:: የመንደር ወሬ ሳትቀር የሚያርሙት መሪዎቻችንና ቡችሎቻቸው እንዴት እንዲህ ያለውን ወሬ 'አበበ' በነፍሱ ሳለ ሳይሰሙት ቀሩ::ንጉሠ ነገሥቱ ራሱ የጦር ሚኒስቴር የቅርብ ተጠባባቂ ሲሆን ስለ "ከተባበሩት መንግሥታት" የመጣ ገንዘብ በአንድ ሰው እጂ ገብቶ ሲጠፋ እንዴት እንዲህ ሳለ ረጅም ጊዜ ሳይሰማው ቀረ? ይህ ያው የተለመደው፣በሸገተ የተንኮል ዘዴያቸው ለማወናበሻ የሚለፍፉትና የሚያስለፍፉት ቀጥያጣ ፕሮፓጋንዳ ለመሆኑ ማንም አይስተውም::

የሆን ሁኖ የጋራ ጉዳቸውን በሞት በተነጠሳቸው ሰው ላይ ብቻ ለማላከክ ቢሉ የሰነዘሩት ወሬ ለገንዘቡ መበላት የማያጠራጥር ምስክር ሆኖናል::ሌላውን ወሬ እንተወው::ገንዘቡ የተበላው በጠቅላላው የገዥዎች መደብ መሪዎች ነው::ለዚህም ገንዘብ ዋናው ተጠያቂ የመሪዎች መሪ የሆነው ንጉሠ ነገሥቱ ነው::

ጉዳዩ በዚህ ብቻ አልቆመም::ገፋ የኮሪያው ቱስል ሳይደርቅ ወደኮንጎ ዘምቶ በነበረው ጦር ላይ ተደገመ::በተባበሩት መንግሥታት ሰንደቅ ዓላማ ስር እንደገና የአሜሪካንን ጥቅም ለመጠበቅ በኮንጎ ሕዝብ ላይ በተፈጸመው የውንብድና ተግባር የኃይለሥላሴ መንግሥትም ወታደሮችን በመላክ መሳተፉ ይታወሳል::እዚህ ላይ አገሪ መንገዳችንን መዘከር የሚገባን ለሉሙምበና ለትግል ጓደኞች ሞት፣ለኮንጎ ሕዝብ በአሜሪካ የጭቆና ቀንበር ስር መውደቅ ኃይለሥላሴ ጭምር ተጠያቂ መሆኑን ነው::ንክሩማ አሜሪካ በተባበሩት መንግሥታት ጥላ ስር ተሸሽጉ በኮንጎ ሕዝብ ላይ የሚያደረው ተንኮል እንደገባው ወታደሮችን

ከኮንጎ ሲያስወጣና ሌሎችንም እንዲያወጡ ሲጋብዝ ኃይለሥላሴ አስከመጨረሻው ድረስ ወታደሮችን አሰልፍ የኮንጎን ሕዝብ አስደብድቦአል::

የኮንጎ ዘማች ጦር ከተባበሩት መንግሥታት ገንዘብ ይከፈለት ነበር::እንደተለመደው ገንዘቡ ግን አልደረሰውም::በመጠበቅ ብዙ ጊዜ ካለፈበት በኋላ ጉዳዩ "ላም አለኝ በሰማይ ወተቷንም አላይ" ስለሆነበት ይበጠው ዘንድ አቤቱታውን አቀረበ::ለመሆኑ ምን መልስ አገኘ? የኢትዮጵያ ሕዝብ ለአምስ ዓመታት ችሎት የነበረው የፖሊስ ቆላ፣የጋዚ ጥስና የአደበበይ ውርደት ደረሰበት::ሁኔታው በዓይን ምስክር እንደታየውና እንደተጠናው ከዚህ የሚከተለው ነው::

ኮንጎ የዘመተው አራት 'ብርጌድ' ጦር ሲሆን ከአሥራ አራት እስከ አሥራ ስድስት ሺህ ወታደር ነበረው::ይህ ጦር ኮንጎ በነበረበት ጊዜ ምን ያህል ገንዘብ ይታሰብለት እንደነበር የሚገልጽ ማስረጃ ሁሉ በገፈኛው መንግሥት እጅ ጠፍቷል::የውጭ ምንጮች እንደገለጹት ከተባበሩት መንግሥታት ለእያንዳንዱ ወታደር በቀን ይታሰብለት የነበረው

1	ለተራ ወታደር	13 ብር
2	ከምክትል አሥር አለቃ — አምበ አለቃ	14 ብር
3	ከመቶ አለቃ — ሻንበል	16 ብር
4	ከሻንበል — ኮሎኔል	29 ብር
5	ለጄኔራል	34 ብር

መንግሥቱ ግን ይህን በመከዱ አሸሸሉ በቀረበው ዝርዝር

1	ለተራ ወታደር	4.15 ብር
2	ከም.አሥር አለቃ — አምበ አለቃ	4.62 ብር
3	ከመቶ አለቃ — ሻንበል	5.00 ብር
4	ከሻንበል — ኮሎኔል	8.35 ብር
5	ለጄኔራል	10.00 ብር

ነው ሲል ይህንኑም ገንዘብ በሙሉ መክፈሉን ገለጸ፡፡ከላይ
በተዘረዘረው ሂሣብ መሠረት ከተባበሩት መንግሥታት ለወታደ
ሮች ከተላከው ገንዘብ ሰባ በመቶው በመሀከል የውሀ ሽታ ሆኖ
ቀርቷል ማለት ነው፡፡ይህም ለዘመተው ጦር በሙሉ ሲታሰብ ከ
22.5 እስከ 26 ሚሊዮን ብር ይደርስ የሚገመት ነው፡፡

ይህ መጠን ለጽዳት፣ለአካለ ጉዳለትና ለነፍስ ዋጋ የተከፈለ
ውን ገንዘብ አይጨምርም፡፡እንዲያውም ከተባበሩት መንግሥታት
ለጠቅላላ ጽዳት በወር የሚከፈለውን ገንዘብ በቀጥታ ወደዘራ
ፊዎች ኪስ ለማስገባት ሲባል ጸጉር አስተካካዮች፣ልብስ ተኳ
ሾች ... ከጦሩ ጋር ተልከዋል፡፡ለያንዳንዱ ወታደር ከአይ
ሮፕላን ቲኬት ጋር እንዲሰጥ የተፈቀደው የአንዱ ወር ስንብ
ት ለወታደሮች አልደረሰም፡፡<u>እነእጁሬ</u> ይኸውም አልበቃ ብሏቸ
ው ከተባበሩት መንግሥታት ለጥይት የሚከፈለውን ገንዘብ በር
ከት ለማድረግ ወታደሮችን በያለበት በባዶ ሜዳ ጥይት እንዲ
ተኩሱ ያዙአቸው ነበር፡፡

ይህ ሁሉ የሚያሳየው የፊውዳሉ አገዛዝ መሪዎች ለግል ሀብታቸ
ው ማዳበሪያ፣ለረብሻው መሸምነምንያና መጋጊያዉ፣መስከሪያና
መጨፈሪያ፣መዘሪያና መጋበዣ እንዲሆናቸው ለሚሰበስቡት ገንዘ
ብ የኢትዮጵያዊያንን ንፁህ ደም እስከ መሸጥ መድረሳቸውን
ነው፡፡ይህንንም በመገንዘብ ኮንጎ ዘማች ጦር ከጁማ፣ከኦጋዴ
ን፣ከነጌሌና ከአሥመራ ወኪሎችን ልኮ በጦርነት ላይ የወደቁ
ትን ወታደሮች ዘመዶች በመጨመር ከነሐሴ 21 ቀን ጀምሮ አ
ራት ስብሰባዎችን አደረገ፡፡በገብርኤል ቤተክርስቲያን በየሰ
ምንቱ ይካሄድ የነበረው ስብሰባ ጥያቄዎችን በሚገባ ደርድሮ
ለንጉሠ ነገሥቱ በቀረበ ጊዜ የአገር ግዛት ሚኒስቴሩ ዘውዴ
ጉዳዩን አጥንቶ እንዲያቀርብ ታዘዘ፡፡

የዘውዴ መልስ ይኸውላችሁ፡፡"ከተባበሩት መንግሥታት መጥቶ
ሳይከፈላቸው የቀረ ገንዘብ የለም፡፡ግን በቅን ልቦናቸው ተ
ነሳስተው ገርማዊነትዎን ስለጠየቁ መሬት ይሰጧቸው እንደሁ

ነው እንጂ በገንዘብ በኩል ምንም አልቀረባቸውም፡፡" በዚህ
ጊዜ ሊያሳስኩበት የሚችሉ አብሮ በል <u>አሳረፈው</u> መሰል፡፡ሰይ
ታለም የተፈታ መልስ ነው፡፡ገንዘቡ የተበላው በንጉሠ ነገሥ
ቱና ዙሪያውን በሉት ቡችሎች፡፡ጥያቄው ተጠንቶ መልስ የሚገ
ኝለት በነሱው፡፡እንዲህ ያለም ጥናትና ፍርድ የለ፡፡ዘውዴ
ጉዳዩን እንዲያጠና በደበበይ ታዘዘ፡፡የሰጡት መልስ ግን በ
ጋዳ ሆነው በአንድነት የፈጠሩት መሆኑ አይጠረጠርም፡፡

አመልካቾች ጥያቄያቸው ትክክል መልስ ባለማግኘቱ ግፈኛው መ
ንግሥት የፈጸመባቸውን ተግባር ለሕዝብ ለማስጣት መስከረም
15 ቀን <u>ሰላማዊ ሰልፍ</u> አደረጉ፡፡ሰልፉ ከገብርኤል ቤተክር
ስቲያን ተነስቶ ከፓርላማው ፊት ለፊት ሲደርስ የመንግሥቱ
ፖሊሶች ሰልፈኞችን በዱላ በመደብደብና በጋዝ ጢስ በማፈን
<u>በአሜሪካን ማክ</u> እያጉሩ ወደአልታወቀ ቦታ ወስዷቸው፡፡በሰል
ፉ ውስጥ ባይታወቁ የተደበለቁ፣ከ80 በላይ የሚሆኑ፣ጆሮ ጠ
ቢዎች የፖሊስ ዱላ ሲመጣ አስቀድመው በመሸሻቸው ተሰላፊው
ስለተወናበደ ሰልፉ በቀላሉ ተበታተነ፡፡

ለጊዜው በሰልፉ የተሳተፉት በጡረታ ስም የተወረወሩት ወታደ
ሮችና የሙታን ዘመዶች ብቻ ቢሆኑም ቁጥራቸው በብዙ ሺህ የ
ሚገመት ነበር፡፡አሁን በአገልግሎት ላይ የሚገኙ የኮንጎ ዘ
ማቾች በሰልፉ እንዳይሳተፉ ቢከለከሉም ጥያቄው የጋራ በመሆ
ኑ አንድነታቸው የማይሸር ነው፡፡የዚያ ለት በስሜትም አብረ
ው እንደተሰለፉ አይጠረጠርም፡፡

መንግሥቱ ከኮንጎ ዘማቾች አራቱን
— ጀኔራል ስዩምን
— ኮሎኔል ገብረ ጻዲቅን
— አቶ ፈለቀን
— ሻለቃ መስፍንን
ለሕዝብ በሬዲዮ ማስተባበያ እንዲሰጡ ቢያዘቸውም በደሉን ሊ

ያስሸረውም ሆነ ሊያስዘነጋው አልቻለም። ትክክለኛ ጥያቄያቸ
ውን ስላቀረቡ በሰልፈኞች ላይ የደረሰው የዱላ ናዳና የወረ
ደው የመርዝ ጢስ ጉም ያስከተለውን ረቮሉሽናዊ ቷያ ለማብረ
ዱ ያልተቆጠበ ዛቻና ማስጠንቀቂያ ከአገር ግዛት ሚኒስቴሩ፣
ከዘውዴ ገብረ ሕይወት፣ በየጊዜው ይሰማል። ታዲያ ቅጥ የሌለ
ው ብዝበዛና ገፈፋ ያስከተለውን ሬቮሉሽናዊ እርምጃ ከታሪክ
ዊ ገቡ በዛቻ መግታት ይቻል ይሆን?

ከዚህ የምናገኘው ትምህርት ገፊኞችን በመለመንና በመለማመጥ
ምንም ውጤት እንደማይገኝ ነው። በነገዱና በጉሣ፣ በሃይማኖት
ና በዕድሜ... በመከፋፈል መግዛት የለመደው ገፊኛ መንግሥ
ት ከጥቂት ወራት በፊት ይህንኑ ወታደር በየከተማው ልክ ተ
ማሪዎችን ሲያስደበድብ ነበር። ዛሬ ደግሞ እነሱን በተራቸው
አስደበደባቸው።

ወታደር ቶብ ከመዱፋቱ በስተቀር ከሰብ አደሩ ወገን የሚለይ
በት ነገር የለም። ትናንት እሱው ራሱ ገበሬ፣ ሸማኔ ወይም
የቀን ሞያተኛ ነበር። ዛሬ ዘመዶቹ በሙሉ የዚሁ መደብ ክፍ
ል ናቸው። ወታደር በሥራው ላይ ባለበት ጊዜ የዘራፊዎችን
ጥቅም ለመጠበቅ በሚወስደው እርምጃ የወገኖቹን ጠላትነት አ
ፍርቶ፣ ጭቆናና ብዝበዛ አንገፍግፍት የተነሳውን ሰፊ ሕዝብ
ለመደብደብ በየበረሐው ቢሮጥ እንደቷንጣ ደርቶ፣ በጠቅላላ ኑ
ሮው የሰው ልጅ መብቱን ተነጥቆ ይኖራል። ከውትድርናው ሲያ
ስወጡት — በጡረታ ስም — ለይስሙላ እንኳን የሚሆን የኑሮ
ዋስትና አይሰጠውም።

ታዲያ ለጥቂት ተበዮች ጥቅም ሲበል የገዛ ወንድሞቹንና እህ
ቶቹን የሚፈጀው ለመንዱን ነው? ተራ ወታደሮችና ዝቅተኛ መ
ኮንኖች ጥቅማቸውም ሆነ ጉዳታቸው ከተቀረው ተበዝባዥ የኢት
ዮጵያ ሕዝብ ጋር አብሮ የሚሔድ እንጂ የሚለይ አይደለም።
የገዛ ወገንንና ወንድሙን በመግደል ቶር ቶሮ — ኒሸን — መ
ሸለም የቀን ወታደር ጠቀሜ?

የወታደሩም ሆነ የትምህርቱ፣ የገበሬውም ሆነ የሠራተኛው...
ችግር የፈለቀው ጭቨጥ በማይሞሉ ፊውዳሎች የሚመራው ሥርዓተ
መንግሥት ከመንቀዙ፣ መሪዎች ራብቸው ጊዜ ያለፈባቸውና ለዘረ
ፋ ብቻ ተሰልፈው የቆሙ ከመሆናቸው የተነሳ ነው። ይህ ሁኔ
ታ የሚሸሸለው ፀረሕዝብ የሆነው የኃይለሥላሴ መንግሥት ከነ
ጥቅም ጊደኞቹ በኃይል ተደምስሶ ቢወድቅና በርሱ ፋንታ የገ
በሬውንና የሠራተኛውን ጥቅም የሚጠብቅ ሕዝባዊ መንግሥት ሲ
ተካ ብቻ ነው። ስለዚህም ቀዳሚ ተግባር ወታደሮች ከገበሬው
ና ከሠራተኛው፣ ከሬቮሉሽናዊ ተማሪዎችና ምሁራን ጋር መሰለፍ
አለባቸው። ሰብ አደሩ ሕዝብ የሚመኘውን ውጤት የሚያስገኘው
ከዚህ የትብብር ትግል የሚመጣው ዱል ሲፈጥረው የሚችለው ሥ
ርዓተ ማኅበር ብቻ ነው። ለኢትዮጵያ ሕዝብ የሚበጀው ይህ
ብቻ ነው።

ወታደር፣ ገበሬና ሠራተኛ፣ ተማሪና ምሁር ተዋሀዱ!
አብረችሁ በመሰለፍ ሕዝባዊት ኢትዮጵያን መሥርቱ!

የኢትዮጵያ ሕዝብ ያሸንፋል።
የኃይለሥላሴ መንግሥት ይወድቃል።

A REPORT FROM ADDIS ON THE RECENT STUDENT MASSACRE

Last week's suspension of the student publication is a step in the right direction. THIS STEP MUST BE FOLLOWED TO ITS LOGICAL CONCLUSION.

Ethiopian Herald, Dec.19, 1969

A PLANNED MASSACRE - THE LOGICAL CONCLUSION ?

The year was 1936. The day February 19. There was an oppressive and terrorizing climate in Ethiopia. Ethiopia's independence and security of its people was at stake. The fascist regime of Mussolini had brutally massacred thousands of defenceless civilians of Addis Abeba at Sidist Kilo in an attempt to terrorize and subdue them. The gallant victims of this cold-blooded genocide were indeed the true sons and daughters of Ethiopia who shed their blood to rescue their motherland from fascist tyranny and oppression. It was an historical obligation. It was an obligation for them to die for freedom. It was an obligation for them to resist FASCISM even though they were defenceless. Truly enough Ethiopia's liberation from Mussolini's fascism was won by the blood of these martyrs.

Yes. History repeats itself. 34 years later, on December 29, 1969 Sidist Kilo became once again the scene of another brutal, cowardly and cold blooded massacre of a defenceless and peaceful student body which claimed the lives of over ten students and seriously injured over 157. The crime of the victims: again for attempting to expose a much worse type of fascism masquerading as a national government - for echoing the needs and aspirations of the over-exploited and dehumanized workers and peasants of

Ethiopia. With the blood of these students the struggle to liberate Ethiopia from the present fascist government is triggered.

These two cold blooded incidents may appear on the surface to be dissimilar and of different magnitude. But, nay, they are both fascism in action. Both are executed by fascists who, lacking acceptance from the masses, have to resort to naked and cowardly military action on defenceless civilians. Both acts of fascism were unleashed on a gallant civilian population prepared to fight fascism empty-handed and die rather than submit to tyranny.

Needless to say, the only difference was that the former was carried out by a foreign government and the latter by an indigenous feudal fascist government waving a national flag. But nay, fascism and tyranny be they foreign or national are always the same, for the government is there without the wish of the people and thus has to resort to naked force to stay in power. This in short is the contradiction of our "independence" and the necessity of our struggle for a genuine liberation.

Neither the cold-blooded murder of Tilahun Gizaw on the evening of the 28th of December nor the massacre on the 29th were accidents. There is ample evidence to prove that the incidents were pre-planned and pre-meditated. The avalanche of the distorted editorials of the government newspapers attacking and threatening students were the prelude to the tragedies that followed. In their propagandas the said dailies were attempting to prepare the public for the bloody and tragic massacre. In its editorial dated Hidar 22, YeEthiopia Dimts, threatened "If they /the students/... try to plot to destroy what

has been in existence for thousands of years in Ethiopia, the law can take care of them." The Ethiopian Herald, in an editorial dated December 13, 1969, summed up clearly what the rest have hitherto been hinting: "And the authorities concerned cannot for long manifest mercy ... Last week's suspension of the student publication is a step in the right direction. That step must be followed to its logical conclusion."

The above are only samples from the well known and continuous assaults of the government newspapers. Yet, neither the assaults in the papers nor the banning of "STRUGGLE" provoked the students to any action; namely protests, riots and generally a crisis in which the government was definitely planning to eliminate the militant sons and daughters of Ethiopia.

The bloody affair, in which the hands of the government were deeply soaked on December 29, 1969, was what it was alluding to in its papers - the law can take care of them; the government cannot give a silent consent to...; the government will take the necessary actions; that step must be followed to its logical conclusion etc... As it was obvious to the over 25.000 students present, execution preceded the law. The government broke the silence of the students by an avalanche of bullets; the "necessary action" of the fascist government was to maim and kill hundreds of students who came to pay their last tribute to their leader who fell on the battleground of duty. And the "logical conclusion" was to be the senseless and cold-blooded massacre inflicted on the peaceful bystanders.

The evidence proving the premidation of the massacre

is not limited to the foregoing. At about the same time when Tilahun Gizaw was murdered, another attempt was made on a worker, who, the government contended once, was a university student and at another time, was said to be a high school student. In addition, the government claimed that the two incidents were undertaken by students. Tilahun, according to the government, was accompanied by two of his friends. The motive of this statement is too transparent and too cheap. By such false statements, the government wanted us to believe that "conflicts" which it claimed had existed among the students, led to the two incidents. Of course, the government is caught in the mires of its own contradictory statements. Its own version of the story goes that the killing was committed by a pistol, from a distance, from the back and in the dark. Who could be such a shot? A civilian? Or some government agent trained in the art of shooting? Too many people know that he was accompanied by his sister and brother to be cheated by the distorted version. Of course, the government concocted these lies so that the whole matter assumes some "logical" pattern of its own choosing. The aim of the government is twofolds : 1. to wash its hands off from the crimes it committed and more important 2. to incrimate some innocent students. To avoid witnesses, it is also intending to eliminate Tilahun's brother and sister. Yet, it overlooked the fact that the oppressed masses do not need any witnesses; they themselves are victims of its atrocities.

We have seen that the massacre which took a heavy toll of the student population was preplanned and premeditated by this degenerate fascist government - a government whose days of existence are numbered, a government that can govern only by violence for

the remaining days of its life.

The incident in brief :

On Monday, December 29, 1969, over 25.000 students from all the schools of Addis Abeba came to join their brothers at the main campus in order to pay their homage to the assassinated hero, Tilahun Gizaw, the late president of the Ethiopian University Students Union of Addis Abeba (USUAA). The presence of such a large crowd around the body of a great and principled man could not be tolerated by the black fascists of Africa. Policemen and Body Guards wearing helmets and armed for war immediately surrounded the University campus and closed all the gates the sympathetic public from coming in. In fact, the public was kept a long distance away and all roads leading to the campus were blocked thereafter.

At about 1:30 p.m., a reinforcement of six truckloads of the Guards of the "sacred" body of the Emperor entered the campus in full battledress carrying samples of all their up-to-date weapons. One of their Generals informed the students that they had come to take the body of Tilahun to his "family". Ironically enough the dispossessed members of Tilahun's family were in the campus with the other mourners. The so-called "family" which claimed the body, however, never cared to see him during his lifetime and had even rejected him because of his clear and open condemnation of their feudalism and all that it represented. This so-called family was certainly pleased to hear the news of his "unfortunate" fate.

Nevertheless, the students agreed to accompany the remains of Tilahun to his "family's" house after some negotiations and lined up for the procession.

It is at this time that the bloodthirsty Body Guards made a charge with bayonets and shawered an avalanche of bullets on those defenceless children of Ethiopia. Gunfire roared all over the campus - in the fields and inside the buildings. Those defenceless students fell in the trenches, were thrown out of the windows, were rolled down stairs and gunned against walls. That was how the "step" was "followed to its logical conclusion." Too bad! Principles cannot be massacred.

All this while the highranking police and Body Guard officials where chatting as if nothing were going on. They had no reason to feel tense or sad. They were well aware of the fact that the sons and daughters of the patricians were far away in foreign lands. To them it could not have been any more a worry since the victims of their planned massacre were only the children of the down-trodden masses who are a "nuisance", in any case, and better off dead than alive; for they are the real threat to the fascist rulers of Ethiopia, and no one can know this fact better than these officials.

Though total casualities are not yet certain, so far ten students are known to have been killed and 157 seriously wounded.

In a country where the law explicitly declares that at least funeral processions can take place without any permit from the government, it has been clearly shown that mourners can be massacred at sight by trained gunmen. This should not be surprising. All diehard constitutionalists must understand once and for all that Ethiopia is a country where the people are ruled not by concent, but by "blood and steel". It must be clearly understood that the lives of their dogs mean much more to our fascist

rulers than the lives of any number of the masses or their children. In a country where it takes years to sign a slip for the simplest transaction, the Sidist Kilo Massacre of December 1969 was carried out in a twinkling of an eye.

For many years now the Ethiopian students have been active in the struggle against feudal fascism in Ethiopia. And the struggle waged under an oppressive and unbearable circumstance has not been, by any means, an easy one. Students have been expelled, imprisoned, tortured and now openly assassinated and massacred. It has not been an isolated struggle though. The Ethiopian students in Europe, the U.S.A., the Middle East etc... have also joined in. Other true sons of Ethiopia like the great resistence leader Takele Wolde Hawariat were brutally murdered for the cause of the Ethiopian people. Peasants in the provinces of Bale, Arussi, Gojjam and Eritrea are waging war to halt a crude genocide by the feudal fascist government. Workers have been staging demonstrations and strikes, and union leaders have been physically eliminated under mysterious circumstances. Intellectuals and leaders of peasant revolts and progressive army officials like Germame Neway, Belay Zelleke and Mengistu Neway, to mention only a few, have been publicly hanged. Over 47 Ethiopians like Taddesse Birru and Mamo Mezemir have been falsely accused and condemned to torture and imprisonment. In short, however hard and expensive it may be, the struggle towards the true liberation of Ethiopia is certainly gathering momentum every day. That is why the massacre should be taken as part of the overall struggle of the Ethiopian people against the obsolete feudal oppression.

To recapitulate, the true sons and daughters of

Ethiopia from all walks of life : intellectuals, workers, students, peasants and even some progressive army people have given their lives for the true liberation of Ethiopia. And the feudal fascist government, in an attempt to perpetuate itself, is desperately resorting to the most cowardly and naked repressive action.

Herein lies the challenge and the call of duty. For how long are we to let our motherland be the island of terror and repression and the disgrace of the Third World? For how long can we endure such shameful rate of development with 96% illiteracy and "enjoying" the lowest income per capita in the world? For how long can we let our 25 million people be the permanent slaves of a handful of landlords and warlords? For how long can we let our hard won independence be bargained with foreign capitalist - imperialists who infest all spheres of Ethiopia's economy and social life? For how long can we let the land of Tewodros, Takele and Germane be a neo-colonialist base ruled by terror and massacre ?

Nay, the challenge is there. Let us stop turning our backs to the reality and start to face it. The struggle is between the oppressed and the oppressor, between millions of exploited and a handful of exploiters, between those who aspire to be liberated and carry our motherland to progress and those who desperately fight to choke the consciousness of the people in order to exploit the labour and wealth of the country.

Yes - the challenge is there indeed. There is no alternative. One either joins the oppressed or the oppressor. There is no middle way. There is no miracle taking place. The oppressed have reached the limits of endurance.

History demands that we pay heed to our hungry, illiterate and over-exploited people. Consciousness demands that we forget our personal interests a n d fight alongside our people. Morality demands that we die alongside truth and justice. Wherever there is exploitation and oppression there should always be resistance and struggle. By struggling for the noble cause of our people and shedding our blood with them, we have done our historic duty: to make Ethiopia a better place to live in for the coming generation.

Let us realise once and for all that there is no room for such treacherous silence amidst oppression and exploitation. The death of Tilahun and his ten compatriot students has set the stone rolling and it is the duty of all conscientious Ethiopians to join the struggle against oppression and tyranny and help build a new Ethiopia based on justice and equality. Let us rally to the call of our people.

ከብት በልዋለበት ኩበት ለቀማ

"በትምህርት ላይ ባሉ የመንግሥቱን ጉዳለኞች፣ጠቋኝነት፣ፍር
ደ ገምዱልነት ሲያወግዙ የነበሩ ሁሉ ሥራ ሲይዙ ያሉትን፣የ
ተናገሩትን ረስተው፣የበሬት ዕምነታቸውን አንዓርጊ ጠርቀ ተ
ሰው የመንግሥቱ ዋና አገልጋዮችና አወዓቨች ይሆናሉ::" ይህ
ን የሚጽፍልኝ "ከዘረ ጩቀሊዎች ከነገ ጭራ አወዛዋዥ ቡችሉ
ች" የምንሰይበትን ለማወቅ የሚፈልገ አንዱ ጓደኛችን ነው:

መጀመሪያ በደፈናው የዱሮ ነቃሬዎች የዘረ ደገሬዎች ማለት
ለአንዓንዱ የሬዋ ወንዶቃቿችን ውሉታ ቢስ መሆን ነው::በመ
ሠረተ አስተባበቢቸውና በጊዜያዊ ዱርጊታቸው ተስማማን አለተ
ስማማን፣ከ"ዱሮዎችም" ቢሆን ለኢትዮጵያ ይሾሳታል ብለው በ
አመኑበት ይኸን መንግሥት በመደቷም ከመታሠር፣ከመሰደዱ አል
ፈው አስከመቃት የደረሱ አሉ::ስም መዘርዘር አያሻም::ሆኖ
ም አንተም አንዓልከው ብዙዎቹ የመንግሥቱ አገልጋይ ሆነዋል
ለምን?

ማስተዋል ያለብን ተማሪ ሁሉ፣በተለይም መሪዎች የነበሩት፣በ
የጊዜው ቢሮሁም የሁሉ ጩኸት አንዱ ዓይነት አንዓልነበረ ነ
ው::መንግሥቱን የሚያወጣበት አስቦችና ለኢትዮጵያ የሚፈልጉ
ት ነገሮች ከጊዜ ወደጊዜ ተለዋውጠዋል::በአንዱ ጊዜም ውስ
ጥ ከቦታ ወደቦታ የተለያዩ ነበሩ::የኢትዮጵያ ተማሪዎችን
ታሪክ አዚህ መዘርዘር አንፈልግም — ትግላችን ጥር፣1960
ቁጥር 2 ተመልከት::ብቻ ሁኔታው አንዲገባን ያህል አዚህ
ዋና ዋናዎቹን በጭሩ አንጠቅሳለን::

ነገሩን በጣም በማጠቃለል የኢትዮጵያ ተማሪዎች አንቅስቃሴ
ጥያቄዎች አስከዛሬ ሦስት ዋና ዋና ደረጃዎች አልፈዋል::

1 የተማሪዎችን የኑሮ ሁኔታ ለማሻሻል መታገል — ም
ገብ አንዲሻሻል፣አንደልብ መውጣትና መግባት አንዲ
ቻል

2 የፖለቲካና የአስተዳደር መሻሻልን መጠየቅ
3 ለመሠረታዊ ለውጥ መታገል

ለምን ይህ መለዋወጥ እንደሆነ መዘርዘሩ ብዙ ገጽ ይጠይቃል በጥሩ በዓለምና በኢትዮጵያ ውስጥ የሆኑት ትልልቅ ለውጦች — የሶሺያሊስት አገሮች መበርታት፣ የኢምፔሪያሊዝም ወደአገራችን መግባት፣ ኢምፔሪያሊስት በዓለም ላይ የሚያዘንቡትን ስቃይ በስፊው መስማት መቻል፣ የኮሎኒያሊዝም ሰንሰለት መበጣጠስ በየቦታው የነፃነት ትግሎች መፋፋም፣ የ1953 ኩዴታ — የተማሪን የፖለቲካ ሕሊና ከቀን ወደቀን በበለጠ እያዳበሩት፣ የተማሪን ረቮሉሽናዊ መንፈስ በየጊዜው እየቀሰቀሱት ሔዱ:: ከፍ ብለን የዘረዘርናቸው አርምጃዎች በየጊዜው የሚደረገው ትግል እንዴት ወደከፍተኛ የፖለቲካ ንቃት እንደሚመራ ያሳያሉ:: ጊዜያዊው የትግል ደረጃ ደግሞ ከፍ ያለ የፖለቲካ ሕሊና እንደሚጠይቅ ጥርጥር የለውም::

በመጀመሪያ ተማሪ የባላባትና የመኳንንት ልጅ ነበር:: ከድሁ ጎጆውም የወጣውን በግንብና በቆርቆሮ ከለለው አስረውት ነበር:: ስለዚህም ኢትዮጵያ በምትባለው ምድረ ገነት ውስጥ — በበቀሉ መጊዝ አጼከሚነቱ ለተቀመጠበት በይሆን ለሚከተሳት ነው — ተማሪውና የተማረው የሚሮሸው ከዘረፉው ዱርሸየን አሳገኙም በሉ ነበር:: የኢትዮጵያ ተማሪ የሚያስቀና ሁኔታ ነበረው ለማለት አይደለም:: ግን በመጠበትም ሆነ በሚኖርበት አከባቢያ ያለውን ያገሩን ዕውነተኛ ሁኔታ አልተገነዘበም ነበር ለማለት ያህል ነው::

ከዚያ ተማሪ ቀጥሩ እየበዛ፣ የመጣበት መደብ እየጠመረ፣ ከውጭ አገር ጋር ያለው ግንኙነት እየተስፋፋ ... ሲሔድ የኢትዮጵያ ሕዝብ ያለበትን ዝቅተኛ ኑሮ፣ የተሸከመውን ጭንቅና ገፍ አስተዋለ:: ግን የታየው ፍርዱ መጉደሉ፣ ባላባትና መኳንንት መዝረፉ፣ ፖሊስና ቤተክህነት ሕዝቡን ማደንገዙ፣ ያስተዳደር ሥርዓቱ መዘበቱ ነበር:: እነዚህ ሁሉ የተሰበጣጠረ ግንኙነት

ያሳቸውና ሥርዓተ ማኅበሩ የደረሰበት የታሪክ ደረጃ ውጤት መሆናቸውን ገና አልተረዳም ነበር:: ስለዚህ አስተዳደር የሚሻሻልበትን፣ ፍትህ የሚጠበቅበትን፣ ትምህርት የሚስፋፋበትን ጤና የሚሻሻልበትን ... ቴክኒካዊ ዘዴዎች መፈለግና በጠቅላላው መንግሥትን መምከር፣ ኃይለሥላሴንና ሚኒስትሮችን መውቀስ ያዘ::

በመንግሥቱና በሕዝቡ መከከል ያለው ቅራኔ ከቀን ወደቀን እየተባባሰ በመሔዱ በመንግሥቱ ላይ ነቀፌታ ከያለበት ተሰነዘረ:: መንግሥቱ ምክርንና ነቀፌታን መስማት ካቆመ በላይ ስለሆነበት የጭቆና መሣሪያውን ማከማቸትና ማሻሻል ጀመረ:: ይህ ሁሉ የተማሪን እንቅስቃሴ ተጻንኦ ሰይሰጠው አላለፈም:: የተማሪ የፖለቲካ ሕሊና በጠቅላላው ከጊዜ ወደጊዜ እየዳበረ ሔደ:: በተማሪና በመንግሥቱ መሀከል ያለው ትግል ከረረ:: ተከታትለውም በተደረጉት ትግሎች ውስጥ ተማሪ የፖለቲካ ሕሊናውንና የተጋዱሉ ዘዴውን ከጊዜ ወደጊዜ እያሻሻለ ከከፍተኛ ደረጃ አደረሰው:: ያለውን ሥርዓት ለማሻሻል የተደረገው ጥረት ውጤት እንዳልሰጠ ተመለከተ:: የተዘበው ሥርዓት እስታለ ዱረስ ምንም አይነት መሻሻል እንደማይገኝ ተረዳ:: ወደፊት ለመራመድ ከተፈለገ ፀረሕዝባዊው ሥርዓት ወድሞ በቦታው ሕዝባዊ የሆነ ሥርዓት መገንበት እንዳለበት ተገነዘበ:: ስለዚህም ቆርጦ ተነስቶ መታገል ጀምሯል::

ነገሩን ከጥያቄህ ጋር ከማያያዛችን በፊት ነጥቦችን በደንብ እናስተውል::

1 የኢትዮጵያ ተማሪዎች እንቅስቃሴ ረጅም ታሪክ ያለው ነው:: አሁን የሚገኝበት ሁኔታ ከአንዳንድ ሰዎች አዕምሮ በታምር የተፈጠረ አይደለም:: ተማሪ በረጅም ጊዜ ትግሉ ከዱሉም ሆነ ከችግሩ ተምሮ የደረሰበት ሁኔታ ነው:: የተማሪ ንቅናቄ በሦስት ደረጃዎች አልፍአል ብ

---

1 ቁጥር ለተደረገባቸው ሁሉ ማብራሪያ በጽሑፉ መጨረሻ ይሰጣል::

ለናል፡፡ግን እነዚህ ደረጃዎች የወሰዱዋቸው ጊዜዎች
በጣም የተለያዩ ናቸው፡፡የመጀመሪያው ዓይነት ዉኸት
በጣም ረጅም ዕድሜ ነበረው፡፡በምኒልክ ጊዜ የነበሩ
ተማሪዎች የሚሰጠን ብርዝ ቀጠን ብለው ምኒልክ ዱረስ
ቀርበዋል ይበሳል፡፡ለማንኛውም እስከ1953ዓ.ም.
የተማሪዎችን ዱርጊት የመራው ዋና አስብ የዚህ ዓይነ
ቱ ጥያቄ ነበር፡፡ከዚህ ጊዜ ጀምሮ—በተለይ ከ1953
ቱ ደታ በኋላ—እስከ 1958 ገደማ ዱረስ ሁለተኛው
ደረጃ ነበር፡፡ከዚያ በኋላ፣ማለት በ1958 ዓ.ም.
የአዲስ አበባ ተማሪዎች "መሬት ሳራሹ" ብለው ከተሰ
ለፉ በኋላ ሦስተኛው ደረጃ ተጀመረ፡፡ማለት ከመጀመሪ
ያው ደረጃ ወደሁለተኛው ለማለፍ 30—50 ዓመታት ሲ
ወስዱ፣ከሁለተኛው ወደሦስተኛው ለመሸገር 10 ዓመት
እንኳን አልፈጀም፡፡ሦስተኛው፣ያለንበት ደረጃ፣በለፉት
ሁለት ዓመታት ውስጥ ምን ያህል ታሳቅ እርምጃ እንዳ
ደረገ በየጊዜው በይነህ የምታየው ነው፡፡

2 በፖለቲካ ንቃት በኩል በማንኛውም ጊዜ ቢሆን ሁሉም
ተማሪ አንድ ዓይነት ደረጃ ላይ አልደረሰም፡፡አይደር
ስምም፡፡ለምሳሌ አሁን በውጭ አገር በሳሉት የኢትዮጵ
ያ ተማሪዎች "ትግሳችን" ታህሣሥ 1961፣ቁጥር 1
ርዕስ አንቀጽ ተመልከት፡፡"ቻሌንጅ ሽሊውም 9 ቁጥር
1 ንም መመልከት ይጠቅማል፡፡[2]

3 ካለፉት ሁለት ዓመታት በፊት የተማሪዎች ትግል የተበ
ታተነና በዛውን ጊዜ በከፍተኛ ደረጃ ተማሪዎች ብቻ
የሚካሄድ ነበር፡፡የአለፈው ዓመት እንቅስቃሴ በሁለተ
ኛ ደረጃ ትምህርት ቤት ተማሪዎች እንቀስቃሽነትና መ
ሪነት መጀመሩ፣ከዚያም በአገሪቱ ውስጥ በሙሉ ከመጀመ
ሪያ ደረጃ እስከ ዩኒቨርሲቲ ባሉት ተማሪዎች ቆራጥነ
ትና ንቃት እንደዚያ በጋለ ሁኔታ መቀጠሉ፣በውጭ አገ

ሮችም በተደራጀ አኳኋን መመራቱ ተማሪዎች በፖለቲካ
ሕሊና ንቃትና በዱርጅት ምንኛ ከፍ ያለ ደረጃ ላይ
እንደደረሱ ያበየናል፡፡ግን የዚህ ሁኔታ ዕውነተኛ ት
ልቀነት እንዲገበን ተማሪ የሚለውን ቃል ዱሮ ከነበረ
ው፣ልጅነትንና አላዋቂነትን ከሚያሰስበው፣ይዘቱ መለየ
ት አለብን፡፡በዕድሜ እንኳን ቢታሰብ፣አብዛኛው ሕዝብ
የመማር መብቱን ቢነፈግም፣አንዳንዱ ከፍ ያለ ዕድሜ
ዱረስ እንደሚማር ጥርጥር የለውም፡፡ግን ዋናው የአዕ
ምሮ በተለይ የፖለቲካ አዕምሮ መብሰል ነው፡፡

በአንዱ ቁጥር እንዳልነው የተማሪ ንቅናቄ ታሪክ ያለ
ው ንቅናቄ ነው፡፡በዚህ ታሪኩ ውስጥ ተማሪ ምን ያህ
ል ቶሎ ቶሎ መብሰል እንደያዘና በምን ያህል ፍጥነት
ከንብረሰበዊ ልጅነት ወደንብረሰበዊ አዋቂነት እንደተ
ራመደ ያለፉት ዓመታት ዱርጊቶች ሕያው ማስረጃ ናቸው፡፡
አጼሃሪው መንግሥት በጋዜጣ በራዲዮና በቴሌቭዥን፣ከን
ጉሠ ነገሥቱ እስከ ርዕስ አንቀጽ ጸሐፊዎች፣የተማሪን
ትግል የልጅ ፈሊጥ አዱርጉ ለማስየት ከፍ ያለ ጥረት
ያደርጋሉ፡፡ይህ ጥረት ራሳቸው እንኳ ተማሪ ምን ያህ
ል ከልጅነት ደረጃ መውጣቱን እንደተረዱት ያሳያል[3]
ተማሪ በሕዝቡ ዘንዱ ያለው ተደማጭነት እያደገ ሔዷል፡፡
ይህም ተማሪ የሚናገረውና የሚሠራው የሕዝቡን ዕውነተ
ኛ ፍላጎት በትክክል እንደሚገልጽ የማያጠራጥር ማስ
ረጃ ነው፡፡መንግሥቱ ይኸንን ሲያይ በመደናገጥ የተማ
ሪውን ዱርጊት በሀሰትና በተንኮል ለማስናቅ የተቻለው
ን ሁሉ ከማዱረግ አይመለስም፡፡ሕዝቡ ግን እንደናቀበ
ትና በሙከራው እንደሚስቀበት ገልጽ ነው፡፡

ወደዋናው ጥያቄያችን ለመመለስ፣ታዲያ ለምን የዱሮዎቹ ተማ
ሪዎችና ገንባር ቀደሞች የመንግሥቱ አገልጋዮች ሆኑ?

በመጀመሪያው ደረጃ ላይ ለነበሩት መልሱ ገልጽ ነው፡፡"ትም

ህርት ቤት ከከፈተላቸው" የገና ዓቦና የፋቢካ ወይን ከመጸ
ወታቸው "ደግ አባት" ሌላ የሚገለገል አይታያቸውም ነበር፡

በሁለተኛ ደረጃ የነበሩት፣አብዛኞቹ፣በዚህ መንግሥት አሳዋቂ
ነት፣ግን በጉ ፈቃደኛነት እንቀቅልሸቸው ያሙ ነበር፡፡ስለ
ዚህም ከውጭ — በተማሪነት — ቢያቀተን ከውስጥ—በሠራተኛነ
ት — እንሰውጠቀለን ብለው ከሥርዓቱ አስተዳደር ውስጥ በመ
ግበት እዚያው ስመጠው ቀሩ፡፡የፖለቲካ ሕሊናቸው ዝቅተኛነት
ግልጽ ነው፡፡

እንግዲህ በነዚህ ሁለት ደረጃዎች ከነበሩት ተማሪዎች፣ሌላ
መጠበቅ ይቻል ነበርን? መጀመሪያውኑ በላብ አደሩ ሕዝብ ጎ
ን ተሰልፈን ይኸን መንግሥት እንደደመቀለን ብለው ነበርን?
አላሉም፡፡ስለዚህም ከነሱ ሌላ ነገር መጠበቅ ታሪክን አላው
ቅም የማለት ያህል ነው፡፡"ከብት ባልቀለበት ኩበት መልቀም
አይቻልምና"

የሚቀረን ጥያቄ፣የተማሪዎች እንቅስቃሴ ሦስተኛ ደረጃው ከገ
ባ ጀምሮ ያሉት መሪዎችና ተቀናቃኝ ተማሪዎች በፊት እንደነ
በሩት ይሆናሉን?የሚለው ነው፡፡ጥያቄው እንደዚህ ቢቀርብ ለ
መመለስ ቀላል ሆኖ ይገኛል፡፡ሁለት ሦስት ጊዜ እያሠረ ኢሰ
ብአዊ በሆነ መንገዱ ሳሰቃያቸው መንግሥት አገልጋይና አሞጋ
ሽ መሆኑ ከጥያቄ ውጭ ነው፡፡መንግሥቱ ፋሽስታዊ መልኩን በ
ገሐዱ አሳይቷል፡፡ባለፉት ሁለት ዓመታት በተማሪዎች ላይ በ
ፈጸማቸው ወንጀሎች ተማሪዎች ዕምነታቸውን እንደአሮጌ ልብስ
አውልቀው ይጥሉታል ብሎ እንደማያምን በግልጽ አሳይቷል፡፡

መጨረሻ ላይ በቀረብነው ስልት መሠረት የጥያቄው ዕውነተኛ
መልክና ሙሉ ይዘታው በደንብ እንዲገባን፣ጥያቄው እንዴት እ
ንደሚጠየቅ? መቼ ተጋኖ መጠየቅ እንደጀመረ?አጋናኞችስ እነ
ማን እንደሆኑ? ማየት አለብን፡፡

የዱሮ ተማሪዎች የመንግሥቱ ደጋፊ ሠራተኞች የመሆን ጉዳይ
እኛ አሁን መጨረሻ ላይ ባቀረብነው ዓይነት ግልጽ ሆኖ ቀር
ቦ አያውቅም፡፡የተማሪ እንቅስቃሴ ታሪክ እንደሌለው፣እንዳስ
ተመጡት ዱንጋይ ምን ጊዜም ያው ሆኖ እንደሚገኝ አድርገው
ነው የሚያቀርቡት፡፡ይኸም አቀራረቡ የታቀደ ግብ አለው፡፡በ
ማታለልና በማጭበርበር በሕዝቡና በግንባር ቀደሙ መካከል መ
ጠራጠርን እንዲፈጥር ታቅዶ የቀረበ ነው፡፡ይኸ ጥያቄ የአድ
ሃሪው መንግሥት "ለነጣጥሉ ግዛ" ፖለቲካው ከሚጠቀምባቸው መሣ
ሪያዎች አንዱ ለመሆኑ ጥርጥር የለውም፡፡በጥያቄው አቀራረብ
ግልጽ ነው፡፡በተጨማሪ የተጠየቀበትን ጊዜና ጠያቂዎቹን ስና
ይ የበለጠ ይገለጽልናል፡፡ለጊዜው ጥያቄው ለምን አንዳንዱ
ጓደኞቻችንን ማታለል እንደቻለ እንይ፡፡

"ይኸ ጥያቄ"፣የተጭበረበረ አቀራረቡ እንደሚያመለክተው፣ግን
ባር ቀደሙን ከተጨቆነው ሰፊ ሕዝብ ለመነጣጠል ታስቦ የተሰ
ነዘረ መሆኑ የማይጠረጠር ነው ብለናል፡፡ግን አንዳንዱ ሰዎ
ችን ማታለል የቻለው ያለን ዕውነት በሃሰታዊ መልክ ማቅረብ
ስለተቻለ ነው፡፡ያለው ዕውነት ከዱሮ ነቃፊዎች አብዛኞዎቹ
የዛሬ አሞጋሾች መሆናቸው ነው፡፡የጥያቄው አሳሳች መልኩ ግ
ን በዱሮና በዛሬ ነቃፊዎች መካከል የተለየ ነገር የሌለ ለ
ማስመሰል መሞከሩ ነው፡፡የሚሉን ያለፈውን ሁኔታ አይታችሁ፣
ምንም አዲስ ነገር እንደሌለ የጥራችሁ በአሁኑ ላይ ፍርዱ
ሰው ነው፡፡ግን ከፋቱ — ለነሱ — ከፍ ብለን እንዳየነው
በተማሪ እንቅስቃሴ ውስጥ ብዙ አዲስ ነገር አለ፡፡የሚጠየቀ
ው ነገር ብርዙ ቀጠነ፣እንጀራው አሸዋ አለበት፣ደመወዝ አነ
ሰ ... ባይሆን "መሬት ላራሹ" ይሁን ነው፡፡የሚጠየቅበት
መንገዱ በልመና ሳይሆን በትግል ነው፡፡የሚፈለገው ጥገና
መሸጋል ባይሆን መሰረታዊ ለውጥ ነው፡፡ነገሩ እንግዲህ ግለ
ጽ ነው፡፡አዎ፣የዱሮ ግንባር ቀደም ተማሪዎች አብዛኞዎቹ የ
መንግሥቱ አገልጋይ ሆነዋል፡፡ግን ሌላ ምን እንሆናለን ብለ
ው ያውቃሉ?የዛሬዎቹም ግንባር ቀደሞች የመንግሥቱ አገልጋዮ
ች ይሆናሉ ብሎ መጠራጠር ግን የታሪክን እርምጃ አለማወቅ

ብቻ ባይሆን የዓይን ምስክርነትን መታሠሬቸውን፣መሰቃየታ
ቸውን — ጭምር መካዱ ነው::

ይህ ጥያቄ በጣም የተበረጠውና የተጋነነው ባለፉት ሦስት አ
ራት ዓመታት ውስጥ ነው::ማለት ተማሪ ከጊዜ ወደጊዜ ያደረ
ገው ትግል ገና ከፍ ያለ ደረጃ በያዘበት ጊዜ::ማለት የተ
ማሪ ትግል ከራሱ አልፎ ለኢትዮጵያ ሕዝብ መሆን በጀመረበት
ጊዜ::ማለት ተማሪ የችግሩ ሁሉ ምንጭ ሥርዓተ መንግሥቱ ራ
ሱ መሆኑን መግለጽ በጀመረበት ጊዜ::ማለት ተማሪ ለነፃነት
ለፍትህ፣ለመሠረታዊ የሰው ልጅ መብት ... ለመታገል ቆርጦ
መነሳቱን፣ከጭቁና ኃይሎች ጋር በመጋፈጥ ከፍ ያለ አርዓያነ
ትንና መስዋዕትነትን ባሳየበት ጊዜ::ባጭሩ የተማሪ ትግል
ከአዳሽነት ወደረቮሉሽናዊነት ተለውጦ፣ሕዝባዊ የሆነ አዲስ
መስመር በመያዝ የፖለቲካ ሕሊናው ከፍተኛ ደረጃ መድረሱን
ባሳየበት ጊዜ ነው::ታዲያ፣እንዲህ ያለው ጥያቄ በእንደዚህ
ያለው ጊዜ መነሣቱ አይገርምም?ታዲያ ተማሪዎች ኢሰብአዊ በ
ሆነ መንገድ እየተደበደቡ፣እየታሰሩ፣እየተገደሉ —አዎ እየተ
ገደሉ — ትግሉን በሚቀጥሉበት ጊዜ ነገ መንግሥትን ሊታገለ
ገሉ ነው የሚል ትክክለኛ ልቦና አለን? ነገሩ ገልጽ ነው::
ዓይን በሌለው ውሸት ተጨቋኙን ሕዝብና ተማሪን ለመነጣጠል
ከሚደረጉት የሸገቱ ፕሮፓጋንዳዎች አንዱ ነው::ይኸንንም በ
ጠያቂዎቹ ልንረዳው እንችላለን::

ይኸን ጥያቄ የሚጠይቁትንና የሚያስፋፉትን በሁለት ልንከፍ
ላቸው እንችላለን::

1. አውቀው የሕዝቡን አሳብ በውሸት ፕሮፓጋንዳ ለመመረዝ
ና ለማወናበድ የተገዙት ቡችሎች ናቸው::ቍጥራቸው ጥ
ቂት ነው::ተንኮላቸው ግን የተረቀቀ ነው::ታሪካዊ
ፍርዳቸውን እስኪቀበሉ ድረስ ተንኮላቸውን በከፍተኛ
ጥንቃቄ ተከታትለን ማጋለጥ እንዳለብን ለማንም ገልጽ
ነው::ለጊዜው በዚሁ እንለፋቸው::

2. በመጀመሪያዎቹ አታላይነትና ምሥጢራዊ ተንኮል የተመረ
ዙት ወንድሞቻችን ናቸው::መሪዎቹ በተራቀቀ ተንኮል ስ
ለሚሠሩ ብዙዎቹ ወንድሞቻችን ይህን ጥያቄ ራሳቸው ያ
ፈለቁት ይመስላቸዋል::ከእነዚህ ወንድሞቻችን አብዛኞ
ቹ በአገራችን ያለውን ሁነት፣ዘረፋ፣ፍርደ ገምድልነ
ት... ተገንዝበውት መውጫውን መንገዱ ይፈልጋሉ::[2]
ግን የፖለቲካ ሕሊናቸው የደረሰበት ነጥብ ጠቅላላውን
ሁኔታ፣ትግሉ የተያያዘበትን ልዩ ልዩ መንገድ ለመገን
ዘብና ለመከላከል አያበቃቸውም::ስለዚህም በዚህ የማ
ጭበርበርና የተሰሩ ማስቀረጥ ዘመቻ ሳያውቁት ለጊዜው
ይፈታሉ::ግን ይህ ነገር የጊዜው መንግሥት ተንኮል
መሆኑን ሲረዱት፣የፖለቲካ ሕሊናቸው እያደገ፣ትግላቸው
ን ትክክለኛ መስመር ከቢያዙት ጋር ይሰለፋሉ::ይህ
ያንተንና የሁላችንን ጥረት ይጠይቃል::እርስ በርሳች
ን እየተረዳዳን የፖለቲካ ሕሊናችንን ማዳበር አለብን

አሳባችንን ለማጠቃለል ያህል:

1 የኢትዮጵያ ተማሪዎችን እንቅስቃሴ ታሪክ ስንመለከት
የዱሮ ተማሪ መሪዎች የመንግሥቱ አገልጋይ መሆን የሚ
ያስደንቀን አይደለም::ግን የዛሬዎቹም እንደነሱ ይሆ
ናሉ ማለት የታሪክን እርምጃ አለማወቅ ብቻ ባይሆን
የዓይንን ምስክርነት ጭምር መካዱ ነው::

2 ጥያቄው የሚቀርብበትን አኳኋን፣የቀረበበትን ጊዜና የ
ሚያቀርቡትን ሰዎች ስንመለከት ተማሪውንና ሰፊውን ሕ
ዝብ ለመነጣጠልና ታጋዮችን ተስፋ ለማስቆረጥ በአድኃ
ራዊያን ከሚደረጉት ጥረቶች አንዱ መሆኑን እንረዳለን

የወንድሞቻችንን ጥያቄ በጭሩ ለመመለስ ሞክረናል::የአሳብ መ
ምሪያ ቀይቦች እንጂ ሙሉ መልሶች እንዳልሆኑ ገልጽ ነው::
ነገሩን በበለጠ ለመረዳት የሰቀሰናቸውን ጽሑፎች ማንበብ ያ

ስፈልጋል፡፡በተጨማሪ የተረሳ፣የሚተሰማሙበት፣የበለጠ ማብራራ
ት የሚያስፈልገው ... አሳብ ቢኖር ጻፉልን፡፡

በመጀመሪያ ላይ እንዳልነው ከ'ዱሮዎቹ' የተማሪዎች ግንባር
ቀደምቶች ውስጥ የጊዜው የኃይል ሚዛን ከገለጸ ሥራ ያገዳቸው
ገን ሁኔታውን ለመለወጥ የሚጥሩ አሉ፡፡ሌሎችም የፖለቲካ አ
ቋማቸው ሊታረም የሚችል እንዳሉ አይጠረጠርም፡፡የመጀመሪያዎ
ቹ የኢትዮጵያን ግንባር ቀደም ኃይሎች የሚሰበስብ ድርጅት
ለማቋም በሚደረገው ጥረት ሁሉ እንደሚረዱና አብረው እንደሚ
ሰለፉ ጥርጥር የለውም፡፡ሁለተኛዎቹ ደግሞ የጊዜው ተቀናቃኝ
ተማሪዎች የፖለቲካ ሕሊናቸውን ለማንቃትና ወደከፍተኛ ደረጃ
ለማድረስ ከሚያደርጉት ጥረት እንደሚማሩ እናምናለን፡፡

ያም ሆነ ይህ ማስተዋል ያለብን የ'ዱሮ' ተማሪዎች በተማሪ
ነታቸው ጊዜ ታሪካዊ ግዴታቸውን በሚገባ መፈጸማቸውን ነው፡፡
በጊዜው ከነበረው ሁኔታ የፈለቀው የፖለቲካ ሕሊናቸው ያበያ
ቸውን መንገድ እስከመጨረሻ በመከተል ቀጥሎ ላለው ትውልዱ
ታሪካዊ ትምህርትን ትተውለታል፡፡የዛሬው የትግል ደረጃ ከሰ
ማይ ዱብ ያለ ሳይሆን ከዚያ — ከዱሮ ተማሪዎች ተግባር —
ተያይዞ የመጣ ነውና፡፡ለምሳሌ የዛሬ ተማሪዎች "ይኸን ሥር
ዓት ከውስጡ እንለውጣለን ማለት ከንቱ ነው" እንላለን፡፡ይ
ህ ከቀለም ጥናት ብቻ ያገኘነው ሳይሆን የዱሮ ተማሪዎች ድ
ርጊት፣የዓለም ሁኔታና የራሳችን ትግል ታሪክ ያስተማሩን የ
ጨበጠ ዕውቀት ነው፡፡ለዚህ ነው የዱሮ ተማሪዎች በጊዜያቸ
ው ታሪካዊ ግዴታቸውን ፈጽመዋል የምንለው፡፡

በጠቅላላው መረዳት ያለብን ይህን ጊዜ የሸረውን አድሃሪ መ
ንግሥት ለመጣልና የተያዘው ትግል ሙሉ ውጤትን እንዲያገኝ
ለማድረግ ትግሉ በፖለቲካ፣በርዕዮተ ዓለምና በጦር ግንባሮች
መመራት እንዳለበት ነው፡፡ለዚህ ሁላችንም የራሳችንንና የሕዝ
ቡን የፖለቲካ ሕሊና ማንቃት፣ትግሉ በተሟላ አኳኋን መመራ
ት የሚቻልባቸውን ሁኔታዎች ማዘጋጀት አለብን፡፡የጠየቅነውን

ሕዝብ ትግል የሚመራ ድርጅት መፍጠር ቀዳማዊ ተግባራችን መ
ሆኑን ተረድተን ዛሬ ነገ ሳንል ለዚሁ ታጥቀን መሰለፍ አለ
ብን፡፡

ያኔ ይህ አድሃሪ መንግሥት የሚያደርገውን የአዕምሮ መ
መረዝ በቀላሉ እናጋልጠዋለን

ያኔ ይህን የተቆጠረ ቀኑን እንቆርጥለታለን

---

1 እዚህ ላይ በተጨማሪ ማስተዋል ያለብን ባለው ሥርዓት ው
ስጥ ከዘረፈው ወገን በስተቀር ለሌላው ምንም ዓይነት የ
ተስፋ ሞራ እንደሌለ ነው፡፡ገበሬ ሰብሉ ሳይሻሻል፣ጤናው
ሳይጠበቅ፣ትምህርት ሳይሰጠው፣ከቀን ወደቀን የታክስ ዓይ
ነትና መጠን እየበዛ ሲሄድ ነገ ምን ልደርስ ነው ማለቱ
አልቀረም፡፡ሠራተኛው ደመወዙ ሳይሻሻልለት፣ኑሮ ከጊዜ ወ
ደጊዜ እየተወደደ ሲሄድ፣ሥራፈት ሲበዛና አዲስ ሥራ የማ
ግኘት ዕድሉ እየመነመነ ሲሄድ ... ሲያየው ነገ ምን
ሊውጠኝ ነው ማለቱ አልቀረም፡፡ተማሪዎችንም እንዲሁ አብ
ዛኛው የትምህርት ዕድል ቢነፈገው፣ከስር ቁጥሩ እየበዛ
ሲሄድ፣ከዝቅተኛ ደረጃ ሲወጣ ቦታ እንደሌለ ሲያውቀው፣ለ
ከፍተኛ ደረጃ ትምህርት ዕድል ቢነፈገው አሸፈረኝ ብሎ
ተነስቷል፡፡በጠቅላላው ሕዝቡ ባለው ሥርዓትና በአንደረሰቢ
ው መንግሥት ዕምነት አጥቷል፡፡

2 የተከተሉት ጽሑፎች የሚገልጹት በውጭ አገር ያሉትን የኢ
ትዮጵያ ተማሪዎች ሁኔታ ነው፡፡በጠቅላላው የኢትዮጵያ ተ
ማሪዎች የደረሱበት የትግል ደረጃ በዓይነት አንዱ ነው፡፡
ስለዚህ በመጠን ይለያይ እንጂ ይህ ሁኔታ በአገር ቤት
ባለው ንቅናቄ ውስጥም አለ፡፡ማለት፣በጥሩ ጥቂቶች የፖለ
ቲካ ሕሊናቸው በጣም ከፍ ያለ ንቅናቄውን በግንባር ቀደ
ምትነት የሚመሩ ናቸው፡፡ሌሎች ደግሞ መዘናቸው በጣም ዝ

ቅ ያለ ንቅናቄውን ለማውደም ቆርጠው የተነሱ አዴሃራዊያ
ን ናቸው፡፡ብዙዎቹ ግን ገና የፖለቲካ አስተሳሰባቸውን
ቀጥ ያለ መንገድ ያላቢያዙና የሚያወላውሉ ናቸው፡፡የ"ማወ
ቅ" ዘመቻ — ታጠቅ ፤ ታህሣሥ 1961 ፤ ቁጥር 1 —
ዋና ጥረት መሆን ያለበት በነዚህ መሀከል ነው፡፡

3 ሕዝቡ ተማሪን እንደልጁ እንደማይቆጥረው የሚያበቁ ብዙ
ምልክቶች አሉ፡፡ለምባሌ ያህል ባለፈው ዓመት መጀመሪያ
ሳይ የነበረው ትግል በተፋፋመበት ጊዜ መንግሥቱ የወትሮ
ፕሮፓጋንዳው አልበቃ ብሎት በአሜሪካ ገብረ አበሮቹ በአ
ውሮፕላን ወረቀት ማስበተኑን እናውቃለን፡፡በዚህ ጊዜ ሳን
ዲት አምቧቲት "ወረቀት በተኑ" ብለው ሲነግሯቸው "የትኛ
ው ወገን" አሉ ይባላል፡፡መንግሥቱ ከተማሪ ይበልጥ አቀ
ቂ — ትልቅ — እንዳሳደረጉት ገልጽ ነው፡፡

ከታገል ኖቬምበር 17 1969፣ቮሊዩም 4 ቁጥር 2 የተወሰደ።